

การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด สำหรับนักเรียนและครูผู้สอน

1.1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน จำนวน 1 ชุด มีคำถามทั้งหมด 17 ข้อ มีทั้งแบบเลือกคำตอบ และเขียนอธิบายสั้น ๆ

1.2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ชุด มีคำถามทั้งหมด 9 ข้อ โดยมีทั้งแบบเลือกตอบ และเขียนอธิบายสั้น ๆ

2. แบบกำหนดแนวทางการสนทนากลุ่ม (Focus group)

ผู้วิจัยได้ปรึกษาร่วมกับผู้ช่วยผู้วิจัยทั้ง 3 คน ถึงประเด็นที่ต้องการหาข้อมูลมาใช้ในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ต้องการ ทั้งนี้ในการสนทนากลุ่มจำเป็นต้องใช้คำถามที่ทั้งเปิดกว้างและลงลึก ในการกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและทัศนะของตนเองอย่างเปิดเผย ผู้วิจัยช่วยกันสร้างคำถามโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม จากการประสานงานจัดหาโรงเรียน การแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวรวิทย์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้นละ 2 คน รวม 12 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครูผู้สอนสาระวิชาละ 1 คน และครูผู้ประสานงานอีก 1 คน รวม 9 คน ในขณะที่สนทนากลุ่มผู้ช่วยผู้วิจัยได้บันทึกเสียงการสนทนาทั้ง 2 ครั้ง

3. เครื่องบันทึกเสียง

ผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกในการเก็บข้อมูลขณะที่มีการสนทนากลุ่มทั้ง 2 ครั้งเพื่อให้บรรยากาศในการสนทนาเป็นไปตามธรรมชาติ ผู้ร่วมสนทนาจะไม่เกิดอาการพะวงเมื่อรู้ตัวว่ากำลังถูกบันทึกข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลที่รวดเร็ว ฟังได้หลายครั้ง และแม่นยำทำให้เกิดประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นกรอบความคิด เพื่อนำมาสร้างคำถาม โดยตรวจสอบ ความถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาระการเรียนรู้ (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อพิจารณาและแนะนำให้หัวข้อสัมภาษณ์มีความชัดเจนทั้งทางด้านเนื้อหา และโครงสร้างมากยิ่งขึ้น

1.4 ปรับตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญนำแบบสอบถามที่ได้ปรับแล้วไปทดสอบใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ระดับชั้นละ 5 คน รวม 30 คน และครูในแต่ละสาระการเรียนรู้ 8 คน ปรับแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

2. แบบกำหนดแนวทางการสนทนากลุ่ม

2.1 กำหนดแนวทางการสนทนา โดยใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียน และครูมาเป็นกรอบการคิด

2.2 จัดหมวดหมู่เรียงลำดับความสำคัญของการสนทนาเรื่องใดควรอยู่ก่อนหลัง
แนวทางการจัดสนทนากลุ่ม

เริ่มจากการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย และกลุ่มตัวอย่างก่อน จากนั้นผู้วิจัยเป็นผู้ถามเปิดประเด็นสนทนาโดยยึดกรอบการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้น การสนทนากลุ่มมีประเด็นในการสนทนาแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 (นักเรียน)

- นิยามของคำว่า “ทุจริต” และ “การทุจริตในการเรียน”
- ลักษณะของการลอกข้อสอบและการบ้าน
- ความเชื่อเรื่องการทุจริตในการเรียน
- แนวทางแก้ไข

กลุ่มที่ 2 (ครู)

- ความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการทุจริตในการเรียนของนักเรียน
- ปัจจัยที่ส่งเสริมการทุจริตในการเรียน
- ข้อสังเกตในการทำงานกลุ่ม – เดี่ยวและการบ้านและการทุจริต
- ผลของการทุจริตในการเรียนต่อการทุจริตระดับชาติ
- แนวทางแก้ไขในระดับโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจจำนวนโรงเรียน จำนวนครู และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขต อำเภอเมืองเชียงใหม่

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทั้งจากการใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม จากคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาลัยเชียงใหม่ถึงหัวหน้าส่วน

สถานศึกษาทั้ง 23 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากครูและนักเรียนในการตอบแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 10 วันราชการ และได้รับแบบสอบถามคืนจากครูจำนวน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.50 และจากนักเรียนจำนวน 1,634 ฉบับ และใช้ได้ 1,397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.50 แบบสอบถามจากนักเรียน จำนวน 237 ฉบับ ไม่สามารถมาใช้ได้ เนื่องจากขาดความสมบูรณ์ตอบไม่ครบทุกส่วน

4. ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนที่พร้อมให้ความร่วมมือ และพิจารณาที่ตั้งในการเดินทางไปดำเนินการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนวชิรวิทย์ โดยนำหนังสือขอความร่วมมือจากครูและนักเรียน ดังนี้

วันที่ 24 กรกฎาคม 2546 เวลา 12.00 – 13.00 น. ณ ห้องประชุมครู สนทนากลุ่มครู จำนวน 8 คน ผู้วิจัย 1 คน ผู้ช่วยผู้วิจัย 3 คน และเจ้าหน้าที่จาก สกว. 2 คน รวม 14 คน

วันที่ 31 กรกฎาคม 2546 เวลา 14.30 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมครู สนทนากลุ่มนักเรียนจำนวน 12 คน ผู้วิจัย 1 คน และผู้ช่วยวิจัย 3 คน รวม 16 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เป็นแบบเลือกตอบได้มาจากแบบสอบถาม ได้ถูกวิเคราะห์โดยแจกแจงจำนวนและร้อยละ โดยนำเสนอแสดงในรูปตารางประกอบความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Packages for the Social Sciences/Personal Computer⁺) และข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เขียนอธิบายสั้น ๆ และข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ถูกนำมาจัดเป็นหมวดหมู่และนำเสนอในรูปแบบความเรียงเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสถานการณ์การทุจริตในการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับครูและนักเรียนและ
การสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยผู้นำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1	แบบสอบถามสำหรับนักเรียน	จำนวน 17 ข้อ
ตอนที่ 2	แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอบ	จำนวน 9 ข้อ
ตอนที่ 3	การสนทนากลุ่มของครูและนักเรียน	

ตอนที่ 1 สถานการณ์การทุจริตในการเรียนในมุมมองของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา ดังมีรายละเอียดในตาราง 4-26

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่เคยเห็นเพื่อนทุจริตในการเรียน

เพื่อนทุจริต	จำนวน	ร้อยละ
เคยเห็น	1,270	90.90
ไม่เคยเห็น	127	9.10
รวม	1,397	100.00

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เคยเห็นเพื่อนทุจริตในการเรียน
คิดเป็นร้อยละ 90.90

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละวิธีการทุจริตในการเรียนที่นักเรียนเคยเห็นเพื่อนทำ

การทุจริต	จำนวน*	ร้อยละ
ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก	1,132	89.13
ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ	1,041	81.96
ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย	938	73.85
แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ	914	71.96
ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย	899	70.78
แก้ตัว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน	885	69.68
ไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้	800	62.99
จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ	787	61.96
แก้ตัว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน	695	54.72
ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนไม่รู้	568	44.72
นำชิ้นงานของเพื่อนที่ทำมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่ง	542	42.67
คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	534	42.04
ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว	475	37.40
ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง	467	36.77
ชื่อของสำเร็จรูปมาส่ง	414	32.59
ให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน เมื่อไม่เข้าเรียน	402	31.65
ให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ	338	26.61
แลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบขณะลับตาผู้คุมสอบ	329	25.92
ขโมยสมุดจดของเพื่อน ไปอ่านก่อนสอบ	263	20.70
ชวนผู้คุมสอบคุยเพื่อให้เพื่อนถามคำตอบกัน	205	16.14
ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใช้ชื่อของตนเองแทน	182	14.33
แกล้งเพื่อนเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า	126	9.92
ขออนุญาตไปห้องน้ำเพื่อไปแอบดูคำตอบ	125	9.84
ปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ	52	4.07
ให้คู่แข่งสอบแทน	21	1.65

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวน 1,270 คน

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่านักเรียนใช้วิธีการต่างๆ ที่หลากหลายในการทุจริตในการเรียน วิธีทุจริตในการเรียนที่นักเรียนใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 89.13 รองลงมาได้แก่ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 81.96 ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 73.85 ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 71.96 และทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 70.78

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า วิธีทุจริตในการเรียนที่ใช้ผู้อื่นร่วมด้วย 5 อันดับแรก ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก ถามคำตอบจากเพื่อนขณะที่สอบ ไม่ทำงานกลุ่มหรือทำเล็กน้อย แต่ให้เพื่อนใส่ชื่อ แก้วหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน ให้อ่านหรือจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้ คิดเป็นร้อยละ 89.96 81.96 73.85 70.78 และ 62.99 ตามลำดับ ในขณะที่วิธีที่ทำคนเดียว ได้แก่ แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 71.96 รองลงมาได้แก่ แก้วหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ แก้วหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน และลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 69.68 61.96 54.72 และ 44.72 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่าเพื่อนขโมยสมุดจดของเพื่อนคนอื่นไปอ่านก่อนสอบ คิดเป็นร้อยละ 20.70 ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อนออกเพื่อใช้ตนเองแทน คิดเป็นร้อยละ 14.33 และปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ คิดเป็นร้อยละ 4.07

ตาราง 6. จำนวนและร้อยละผลที่เพื่อนได้รับจากครูและโรงเรียนเมื่อทูลงจิตในการเรียน

ผลที่ได้รับ	จำนวน*	ร้อยละ**
ครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือน	1,062	83.62
ครูตักเตือน	799	62.91
ทำชิ้นงาน รายงานหรือข้อสอบใหม่	497	39.13
สอบตก	389	30.62
ถูกตี	282	22.20
ติค ร และทำงานเพิ่มมากขึ้น	224	17.63
ประจานหน้าห้อง	234	18.42
ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ	203	15.98
ถูกทำทัณฑ์บน	135	10.62
รายงานให้ผู้บริหารทราบ	108	8.50
อื่น ๆ	120	9.44

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวน 1,270 คน

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ผลที่นักเรียนทำการทูลงจิตในการเรียนได้รับจากครูและโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 83.62 และรองลงมา คือ ครูตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 62.91 ในขณะที่ผลที่ได้รับเป็นเชิงลบ ทำให้อับอาย ได้แก่ ถูกตี คิดเป็นร้อยละ 22.20 และประจานหน้าห้อง คิดเป็นร้อยละ 18.42 และผลที่นักเรียนได้รับในระดับโรงเรียน ได้แก่ ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ คิดเป็นร้อยละ 15.98 ถูกทำทัณฑ์บน คิดเป็นร้อยละ 10.62 และครูรายงานให้ผู้บริหารทราบคิดเป็นร้อยละ 8.50

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละผลที่เพื่อนได้รับจากเพื่อนเมื่อทุจริตในการเรียน

ผลที่ได้รับ	จำนวน*	ร้อยละ
ไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน	775	61.02
ถูกตำหนิตั้งต่อหน้าและนินทาลับหลัง	558	43.93
ถูกกีดกันไม่ให้เข้ากลุ่ม	251	19.76
อื่น ๆ	270	21.25

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าผลที่นักเรียนที่ทำการทุจริตในการเรียนได้รับจากเพื่อนมากที่สุด ได้แก่ ไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 61.02 รองลงมาได้แก่ ถูกตำหนิตั้งต่อหน้าและนินทาลับหลังคิดเป็นร้อยละ 43.93 และถูกกีดกันไม่ให้เข้ากลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 19.76

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละความเหมาะสมและเหตุผลของความเหมาะสม และไม่เหมาะสม
ของโทษที่เพื่อนได้รับเมื่อทจริตในการเรียน

ความเหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	831	70.78
- เมื่อทำความผิดสมควรได้รับโทษ (n = 296)		
- จะทำให้ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น (n = 113)		
- เป็นการสั่งสอนให้รู้สำนึก (n = 89)		
ไม่เหมาะสม	343	29.21
- บทลงโทษควรเด็ดขาดมากกว่านี้ (n = 56)		
- ควรให้โอกาสเพราะคนเราชอบทำผิดได้เสมอ (n = 51)		
- ทำให้เสียใจและอับอาย (n = 34)		
รวม	1,174*	100.0

*Missing = 96

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าโทษหรือผลที่เพื่อนได้รับเมื่อทจริตในการเรียน มีความเหมาะสมกันแล้ว คิดเป็นร้อยละ 70.78 ทั้งนี้ นักเรียนที่เห็นว่าเหมาะสมส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เมื่อทำความผิดสมควรได้รับโทษ (n = 296) จะทำให้ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น (n = 113) และเป็นการสั่งสอนให้รู้สำนึก (n = 89) ในขณะที่นักเรียนส่วนหนึ่งเห็นว่าโทษที่เพื่อนได้รับไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 29.21 โดยให้เหตุผลว่าโทษที่ได้รับควรเด็ดขาดกว่านี้ (n = 56) ควรให้โอกาส (n = 51) และทำให้เสียใจและอับอาย (n = 34)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละการทจริตในการเรียนของตนเอง

ตนเองทจริต	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	304	22.24
เคย	1,063	77.76
รวม	1,367*	100.0

*Missing = 30

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยทจริตในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.76

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละวิธีการทุจริตในการเรียนที่ตนเองเคยทำ

วิธีทุจริตในชั้นเรียน	จำนวน*	ร้อยละ**
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก	836	78.64
ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	581	54.65
แก้ตัว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน	476	44.77
ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	348	32.73
แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	348	32.73
ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่นที่สอบไปแล้ว	304	28.59
จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ	266	25.02
ไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้	253	23.80
คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	234	22.01
ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง	206	19.37
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้	184	17.30
ให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน เมื่อไม่เข้าเรียน	142	13.35
ชื่อของสำเนารูปมาส่ง	138	12.98
ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	137	12.88
นำชิ้นงานของเพื่อนที่ทำมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่ง	122	11.47
ให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ	101	9.50
แลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบขณะลับตาผู้คุมสอบ	88	8.27
ชวนผู้คุมสอบคุยเพื่อให้เพื่อนถามคำตอบกัน	68	6.39
แก้ตัว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน	49	4.60
ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ	49	4.60
ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใช้ชื่อตนเอง	49	4.60
ขออนุญาตไปห้องน้ำเพื่อไปแอบดูคำตอบ	42	3.95
แกล้งเพื่อนเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า	25	2.35
ปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ	20	1.88
ให้คู่แข่งสอบแทน	5	0.47
อื่น ๆ	42	3.95

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวนที่ตอบว่าเคยทุจริตในการเรียน (n = 1,063)

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายในการทุจริตในการเรียน วิธีทุจริตในการเรียนที่นักเรียนใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 78.64 รองลงมาได้แก่ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 54.65 แก้วตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 44.77 ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย และแอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 32.73 เท่ากัน และได้โจทท์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่นที่สอบไปแล้ว คิดเป็นร้อยละ 28.59 วิธีที่มีผู้อื่นร่วมด้วย 5 อันดับแรก ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 78.64 รองลงมาคือ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 54.65 ทำงานกลุ่มเล็กน้อยแต่ต้องการใส่ชื่อว่าทำงานด้วยคิดเป็นร้อยละ 32.73 ได้โจทท์ข้อสอบจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 28.59 และไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้ คิดเป็นร้อยละ 23.80 นอกจากนี้วิธีที่นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามใช้ในการทุจริตในการเรียนโดยไม่ต้องอาศัยคนอื่นหรือทำโดยลำพังมากที่สุด ได้แก่ แก้วตัว/โกหก เมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 44.77 รองลงมาได้แก่แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 32.73 จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 25.02 คัดลอกงานจากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 22.01 และได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง คิดเป็นร้อยละ 19.37

นอกจากนี้นักเรียนยังขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อนออก เพื่อใช้ชื่อตนเอง คิดเป็นร้อยละ 4.60 เท่ากัน และปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ คิดเป็นร้อยละ 1.88

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละผลที่ตนเองได้รับจากครูและโรงเรียนเมื่อทูลจริตในการเรียน

ผลที่ได้รับ	จำนวน*	ร้อยละ**
ครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือน	648	60.95
ไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย	409	38.47
ครูผู้สอนคัดคะแนน	265	24.92
ทำชิ้นงาน รายงานหรือข้อสอบใหม่	128	12.04
ถูกตี	119	11.19
สอบตก	72	6.77
ติค ร และทำงานเพิ่มมากขึ้น	54	5.07
ประจานหน้าห้อง	41	3.85
ถูกทำทัณฑ์บน	32	3.01
ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ	27	2.53
อื่น ๆ	140	13.17

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวนที่ตอบว่าเคยทูลจริตในการเรียน (n = 1,063)

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ผลที่นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามและทำการทูลจริตในการเรียนได้รับจากครูและโรงเรียนในระดับห้องเรียน มากที่สุดได้แก่ ครูสอนว่ากล่าวตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 60.95 รองลงมาคือ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย คิดเป็นร้อยละ 38.47 ในขณะที่ผลที่ได้รับในระดับโรงเรียนมากที่สุด คือ ถูกทำทัณฑ์บน คิดเป็นร้อยละ 3.01 รองลงมา ได้แก่ ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ คิดเป็นร้อยละ 2.53

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละผลที่ตนเองได้รับจากนักเรียนร่วมชั้นเมื่อทบทวนในการเรียน

ผลที่ได้รับ	จำนวน*	ร้อยละ
ไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน	546	51.36
ถูกตำหนิตั้งต่อหน้าและนินทาลับหลัง	312	29.35
ถูกกีดกันมิให้เข้ากลุ่ม	63	5.92
อื่น ๆ	49	4.60

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ผลที่นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามและทบทวนในการเรียน ได้รับจากเพื่อนร่วมชั้นมากที่สุด ได้แก่ ไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 51.36 รองลงมาคือ ถูกตำหนิตั้งต่อหน้าและนินทาลับหลัง คิดเป็นร้อยละ 29.35 และถูกกีดกันมิให้เข้ากลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 5.92

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละความเหมาะสมของโทษที่ตนเองได้รับและเหตุผลเมื่อทูลจริต
ในการเรียน

ความเหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	624	68.12
- ทำผิดแล้วต้องได้รับโทษ (n = 112)		
- จะได้ปรับปรุงตัวใหม่ (n = 88)		
- เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ (n = 45)		
ไม่เหมาะสม	292	31.87
- ควรได้รับโทษมากกว่านี้ (n = 65)		
- ควรให้อภัย (n = 41)		
- ทำให้นักเรียนอาย (n = 27)		
รวม	916*	100.0

*Missing = 147

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ทูลจริตในการเรียนและเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าโทษที่ตนได้รับมีความเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 68.12 โดยให้เหตุผลว่าทำผิดแล้วต้องได้รับโทษ (n = 112) จะได้ปรับปรุงตัวใหม่ (n = 88) และเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ (n = 45) ทั้งนี้มีส่วนหนึ่งที่เห็นว่าโทษที่ตนได้รับยังไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 31.87 โดยให้เหตุผลว่าควรได้รับโทษมากกว่านี้ (n = 65) ควรให้อภัย (n = 41) และทำให้นักเรียนอาย (n = 27)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมทุจริตในการเรียนที่ตนเองยังคงทำอีก

การทุจริตในการเรียน	จำนวน*	ร้อยละ**
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก	683	64.25
ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	373	35.08
แก้ตัว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน	340	31.98
ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	246	23.14
ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	239	22.48
ไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้	192	18.06
ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว	183	17.21
แก้ตัว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน	179	16.83
จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ	178	16.74
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้	149	14.06
ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง	147	13.82
คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	112	10.53
ให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน เมื่อไม่เข้าเรียน	101	9.50
ชื่อของสำเร็จรูปมาส่ง	84	7.90
ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	83	7.80
นำชิ้นงานของเพื่อนที่ทำมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่ง	71	6.67
ให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ	64	6.02
แลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบขณะลับตาผู้คุมสอบ	57	5.36
ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ	39	3.66
ขออนุญาตไปห้องน้ำเพื่อไปแอบดูคำตอบ	37	3.48
ชวนผู้คุมสอบคุยเพื่อให้เพื่อนถามคำตอบกัน	34	3.19
ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง	29	2.72
ปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ	20	1.88
แกล้งเพื่อนเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า	19	1.78
ให้คู่แข่งสอบแทน	1	0.09
อื่น ๆ	53	4.98

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวนที่ตอบว่าเคยทุจริตในการเรียน (n = 1,063)

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมทุจริตในการเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายอยู่แม้ว่าจะได้รับโทษที่จากกระทู้ก่อน โดยวิธีการทุจริตในการเรียนที่ยังคงทำอยู่ 5 อันดับแรกได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 64.25 ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ คิดเป็นร้อยละ 35.08 แก้วตัว/โกหก เมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 31.98 ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วยคิดเป็นร้อยละ 23.14 และลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ คิดเป็นร้อยละ 22.48 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า จำนวนและร้อยละ ลดลงจากตาราง 10 ไม่มากนัก

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการทุจริตในการเรียน

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การโกหกเป็นวิธีการเอาตัวรอดอย่างหนึ่ง	889	63.64	508	36.36
2. การทุจริตในการสอบเป็นเรื่องที่น่าอาย	1,155	82.68	242	17.32
3. ท่านจะรู้สึกแหม่เมื่อเพื่อนเอาการบ้านของท่านไปลอกโดยที่ไม่บอกให้ทราบ	1,147	82.10	250	17.90
4. การลอกการบ้านของเพื่อนโดยที่เพื่อนอนุญาตแล้วถือว่าไม่ผิด	879	62.92	518	37.08
5. การกินแรงเพื่อนมักพบได้บ่อยในการทำงานกลุ่ม	1,244	89.05	153	10.95
6. การคัดลอกความคิดหรือข้อความของผู้อื่นถือเป็นเรื่องปกติและกระทำได้ง่าย	681	48.75	716	51.25
7. ท่านจะรู้สึกเฉย ๆ เมื่อถูกต่อว่าเกี่ยวกับการลอกการบ้านและทุจริตในการสอบ	389	27.85	1,008	72.15
8. บางวิชาไม่อ่านหนังสือเพราะสามารถทุจริตในการสอบได้	233	16.68	1,164	83.32
9. การทุจริตในการสอบเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย	283	20.26	1,114	79.74
10. การให้เพื่อนลอกการบ้าน/ข้อสอบเป็นการแสดงน้ำใจ	538	38.51	859	61.49
11. การทุจริตในการสอบเป็นสิ่งที่กระทำได้ง่าย	586	41.95	811	58.05
12. ท่านจะรู้สึกอายเมื่อมีคนอื่นรู้ว่าท่านทุจริตในการสอบ	1,111	79.53	286	20.47
13. การทุจริตในการสอบทำให้เราขาดการพัฒนาทางความคิด	1,219	87.26	178	12.74
14. คนที่ไม่โกหกเป็นคนที่น่าชื่นชม	1,167	83.54	230	16.46
15. การให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบทำให้ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ	588	42.09	809	57.91
16. คนที่ไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบเป็นคนที่น่ารังเกียจ	349	24.98	1,048	75.02
17. การทุจริตในการสอบท่านจะทำก็ต่อเมื่อจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น	942	67.43	455	33.57
18. การช่วยเหลืองานกลุ่มมากเท่าใดจะทำให้เราพัฒนาตนเองมากขึ้นเท่านั้น	1,333	95.40	64	4.60

จากตาราง 15 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการโกหกเป็นวิธีการเอาตัวรอด (ร้อยละ 63.64) การลอกการบ้านของเพื่อนโดยที่เพื่อนอนุญาตและถือว่าไม่ผิด (ร้อยละ 62.92) จะทุจริตในการสอบเมื่อจำเป็นจริงๆ (ร้อยละ 67.43) ในขณะเดียวกันนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการทุจริตในการสอบเป็นเรื่องที่น่าอาย (ร้อยละ 82.68) และรู้สึกอายเมื่อมีคนอื่นรู้ว่าทุจริตในการสอบ (ร้อยละ 79.53) ยิ่งไปกว่านั้นนักเรียนบางส่วน เห็นว่าการคัดลอกความคิดหรือข้อความของผู้อื่น ถือเป็นเรื่องปกติและกระทำได้ง่าย (ร้อยละ 48.75) การทุจริตในการสอบเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย (ร้อยละ 41.95) การให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน (ร้อยละ 42.09) และเป็นการแสดงน้ำใจ (ร้อยละ 38.51) และการทุจริตในการสอบเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย (ร้อยละ 20.26)

อย่างไรก็ตามนักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นว่า การช่วยเหลืองานกลุ่มมากเท่าใดจะทำให้เราพัฒนางานตนเองมากขึ้นเท่านั้น (ร้อยละ 95.40) แต่มักพบการกินแรงเพื่อน (ร้อยละ 89.05) การทุจริตในการสอบทำให้เราขาดการพัฒนาทางความคิด (ร้อยละ 87.26) คนที่ไม่โกหกเป็นคนที่น่าชื่นชม (ร้อยละ 83.54) ทั้งนี้ นักเรียนไม่เห็นด้วยว่าบางวิชาไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพราะสามารถทุจริตในการสอบได้ (ร้อยละ 83.32) และคนที่ไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบเป็นคนที่น่ารังเกียจ (ร้อยละ 75.02)

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละวิชาที่ทุจริตในการเรียนยากที่สุดและเหตุผล

วิชา	จำนวน*	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	899	64.35
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. ต้องแสดงวิธีทำ (n = 271)		
2. ครูดู และคุมสอบเข้ม (n = 192)		
3. สูตรเยอะจำไม่ได้ (n = 64)		
ภาษาอังกฤษ	661	47.31
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. แปลไม่ออก ไม่เข้าใจ (n = 254)		
2. ข้อสอบเป็นแบบเติมคำ (n = 219)		
3. ครูดู (n = 176)		
วิทยาศาสตร์	614	43.95
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. เป็นเติมคำ (n = 132)		
2. ครูดู (n = 101)		
3. สูตรเยอะ (n = 96)		
สังคมศึกษา	428	30.63
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. ข้อสอบเป็นแบบเติมคำ (n = 178)		
2. ต้องมีความเข้าใจ และวิเคราะห์เอง (n = 72)		
3. ครูดู (n = 34)		
ศิลปะและดนตรี	293	20.97
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. สอบปฏิบัติด้วยตนเอง (n = 113)		
2. ใช้ทักษะส่วนตัว (n = 64)		
3. ใครๆ ก็ทำเองได้ (n = 20)		

ตาราง 16 (ต่อ)

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	256	18.32
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. เป็นข้อสอบแบบเขียนบรรยาย (n = 87)		
2. ครูดู (n = 59)		
3. เนื้อหามาก เข้าใจยาก (n = 31)		
พลานามัย	194	13.88
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. เป็นสอบปฏิบัติ (n = 82)		
2. ใช้ความสามารถของตนเอง (n = 67)		
3. ทำได้เองไม่ต้องลอกเพื่อน (n = 55)		
การงานอาชีพ	151	10.80
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. ต้องปฏิบัติด้วยตนเอง (n = 32)		
2. เป็นวิชาง่ายไม่จำเป็นต้องลอก (n = 12)		
3. ครูดู (n = 9)		
สุขศึกษา	70	5.01
โดยเหตุผล 3 อันดับแรก คือ		
1. เป็นสอบปฏิบัติ (n = 12)		
2. ถามความคิดเห็นส่วนตัว (n = 9)		
3. ไม่ต้องลอกก็ทำเองได้ (n = 8)		

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าวิชาที่ทุจริตในการเรียนได้ยากที่สุด ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 64.35) วิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 47.31 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 43.95 วิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.63 และวิชาศิลปะและดนตรีคิดเป็นร้อยละ 20.97 โดยนักเรียนให้เหตุผลโดยรวมว่าการทุจริตในการเรียนทำได้ยาก เกี่ยวข้องกับชนิดของข้อสอบ (แสดงวิธีทำ หรือความคิดเห็น วิเคราะห์ เติมคำ และปฏิบัติจริง) บุคลิกของครูและผู้คุมสอบ (ดูและคุมสอบเข้มงวด) และลักษณะของเนื้อหาวิชา (ต้องใช้สูตรและแปลไม่ออก)

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากตัวนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. ทำไม่ได้	433	30.99
2. ไม่ได้อ่านหนังสือ	283	20.25
3. ไม่เข้าใจ/ เรียนไม่รู้เรื่อง	234	16.75
4. ไม่ตั้งใจเรียน	169	12.09
5. ขี้เกียจเรียน/ทำงานส่ง	147	10.54
6. อยากได้คะแนนมากๆ /กลัวสอบตก	130	9.31

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุจากตัวนักเรียนเองที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนมากที่สุด ได้แก่ทำข้อสอบไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 30.99 รองลงไปคือ ไม่ได้อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 20.25 ไม่เข้าใจหรือเรียนไม่รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.75 ไม่ตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.09 ขี้เกียจเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.54 นอกจากนี้ นักเรียนส่วนหนึ่งอยากได้คะแนนมากๆ หรือกลัว สอบตก คิดเป็นร้อยละ 9.31

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากครูที่ส่งผลกระทบต่อทฤษฎีในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. ครูสอนไม่รู้เรื่อง	580	41.52
2. ครูคุมสอบไม่เข้มงวด	392	28.06
3. ครูออกข้อสอบยากเกินไป	293	20.97
4. ครูสอนไม่ครอบคลุม/สอนนอกเรื่อง/ขาดสอนบ่อย	70	5.01
5. กลัวครูลงโทษหากทำข้อสอบไม่ได้	32	2.29
6. ครูใจดีเกินไป/ไม่กลัวครู	28	2.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุจากตัวครูที่ส่งผลกระทบต่อทฤษฎีในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ ครูสอนไม่รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.52 รองลงมาคือ ครูคุมสอบไม่เข้มงวด คิดเป็นร้อยละ 28.06 ครูออกข้อสอบยากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 20.97 ครูสอนไม่ครอบคลุม หรือสอนนอกเรื่อง หรือขาดสอนบ่อย คิดเป็นร้อยละ 5.01 กลัวครูลงโทษหากทำข้อสอบไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 2.29 และครูใจดีเกินไป คิดเป็นร้อยละ 2

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. เพื่อนให้ลอกเอง	539	38.58
2. รักและสงสารเพื่อน	363	25.98
3. เพื่อนส่วนใหญ่ก็ทำกัน/ทำตามเพื่อน	352	25.19
4. เพื่อนชวนคุย ชวนเล่น (ไม่ได้ฟังครูสอน)	86	6.15
5. กลัวเพื่อนเกลียด/เกรงใจเพื่อน	51	3.65

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ เพื่อนให้ลอกเอง คิดเป็นร้อยละ 38.58 รองลงมาคือ รักและสงสารเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.98 เพื่อนทำหรือทำตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.19 เพื่อนชวนคุย - เล่น (ไม่ได้ฟังครูสอน) คิดเป็นร้อยละ 6.15 และกลัวเพื่อนเกลียดหรือเกรงใจเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 3.65

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. สภาพแวดล้อมในห้องเอื้ออำนวย (เช่น โต๊ะเรียนติดกัน)	487	34.86
2. ห้องเรียนเสียงดัง (เรียนไม่รู้เรื่อง)	359	25.70
3. อากาศร้อน (เรียนไม่รู้เรื่อง)	322	23.05
4. พ่อแม่กดดันอยากให้เรียนเก่ง	173	12.38
5. สังคมชอบคนเก่ง	55	3.93

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมในห้องเอื้ออำนวย คิดเป็นร้อยละ 34.86 ห้องเรียนเสียงดัง (เรียนไม่รู้เรื่อง) คิดเป็นร้อยละ 25.70 อากาศร้อน (เรียนไม่รู้เรื่อง) คิดเป็นร้อยละ 23.05 พ่อแม่กดดันอยากให้เรียนเก่ง คิดเป็นร้อยละ 12.38 และสังคมชอบคนเก่ง คิดเป็นร้อยละ 3.93

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. มีงานต้องทำส่งมากเกินไป	573	41.02
2. กิจกรรมมากทำให้ไม่มีเวลา	396	28.34
3. สื่อและวิธีการทุจริตที่หลากหลาย	169	12.09
4. ความเครียดจากการเรียน/ครู/พ่อแม่/เพื่อน	137	9.81
5. ไม่รู้สึกรว่าเป็นสิ่งที่ผิด	212	8.66

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า สาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ มีงานต้องทำส่งมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 41.02 รองลงมาคือมีกิจกรรมมากทำให้ไม่มีเวลา คิดเป็นร้อยละ 28.34 มีสื่อและวิธีการทุจริตที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 12.09 ความเครียดจากการเรียน ครู พ่อแม่ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 9.81 และไม่รู้สึกรว่าเป็นสิ่งที่ผิด คิดเป็นร้อยละ 8.66

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละนักเรียนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน*	ร้อยละ
หญิง	784	58.60
ชาย	553	41.40
รวม	1337	100.0

*Missing = 60

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.60

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละนักเรียนจำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ระดับเกรดเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
4.00-3.00	570	40.80
2.99-2.00	544	38.94
1.99-1.00	275	19.68
ต่ำกว่า 1.00	8	0.57
รวม	1397	100.0

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มิเกรดเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 4.00 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาคือ 2.99 - 2.00 1.99 - 1.00 และต่ำกว่า 1.00 คิดเป็นร้อยละ 38.94 19.68 และ 0.57 ตามลำดับ

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละอาชีพบิดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	400	33.55
ค้าขาย	307	25.75
รับจ้าง	283	23.74
ทำงานอิสระ	136	11.40
ทำงานรัฐวิสาหกิจ	50	4.19
ไม่ได้ทำงาน	16	1.34
อื่น ๆ	145	12.12
รวม	1192*	100.0

*Missing = 205

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าอาชีพของบิดาส่วนใหญ่ ได้แก่ รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.55 รองลงมาคือ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 25.75 รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 23.74 ทำงานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 11.40 ทำงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 4.19 ไม่ได้ทำงานคิดเป็นร้อยละ 1.34 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 12.12

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละอาชีพมารดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	353	27.42
รับจ้าง	288	22.38
รับราชการ	282	21.91
ทำงานอิสระ	113	8.80
ไม่ได้ทำงาน	110	8.54
ทำงานกับรัฐวิสาหกิจ	26	2.02
อื่น ๆ	115	8.93
รวม	1287*	100.0

*Missing = 110

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า อาชีพมารดาส่วนใหญ่ ได้แก่ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.42 รองลงมา คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 22.38 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 21.91 ทำงานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 8.80 ไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 8.54 ทำงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.02 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8.93

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละบุคคลที่อยู่อาศัยด้วย

บุคคลที่อยู่อาศัยอยู่ด้วย	จำนวน	ร้อยละ
อยู่กับบิดามารดา	1068	84.56
ไม่อยู่กับบิดามารดา	195	15.44
- ญาติ (80)		
- หอพัก (47)		
- อื่น ๆ (63)		
รวม	1263*	100.0

*Missing = 134

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 84.56 นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนอาศัยอยู่กับญาติ หรือ อยู่หอพัก เป็นต้น

ตอนที่ 2 สถานการณ์การทุจริตในการเรียนและแนวทางแก้ไขในมุมมองของครู ดังมีรายละเอียดใน
ตาราง 27-40

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละครูที่เคยเห็นการทุจริตในการเรียนของนักเรียน

	จำนวน	ร้อยละ
เคยเห็น	149	92.50
ไม่เคยเห็น	12	7.50
รวม	161	100

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่เคยเห็นการทุจริตในการเรียนของนักเรียน
คิดเป็นร้อยละ 92.50

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละวิธีการทุจริตในการเรียนที่ครูเคยเห็น

การทุจริต	จำนวน*	ร้อยละ**
ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก	123	82.55
แก้ตัว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน	111	74.49
ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	109	73.15
ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	106	71.14
ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย	97	65.10
แก้ตัว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน	86	57.71
แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	86	57.71
จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ	74	49.66
ขอชิ้นงานของเพื่อนที่ทำมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่ง	59	39.59
ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนไม่รู้	59	39.59
ไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้	57	38.25
คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	53	35.57
ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว	39	26.17
ซื้อของสำเร็จรูปมาส่ง	38	25.50
ขโมยสมุดจดของเพื่อน ไปอ่านก่อนสอบ	37	24.83
ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง	33	22.14
ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง	32	21.47
ให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน เมื่อไม่เข้าเรียน	25	16.77
ชวนผู้คุมสอบคุยเพื่อให้เพื่อนถามคำตอบกัน	19	12.75
แลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบขณะจับตาผู้คุมสอบ	17	11.40
ให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ	16	10.73
แกล้งเพื่อนเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า	6	4.02
ขออนุญาตไปห้องน้ำเพื่อไปแอบดูคำตอบ	5	3.35
ปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ	1	0.67

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวน 149 คน

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า ครูเคยเห็นนักเรียนใช้วิธีการทุจริตในการเรียนที่หลากหลาย และวิธีที่ครูเคยเห็นนักเรียนทุจริตในการเรียนมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 82.55 รองลงมา ได้แก่ แก้วหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 74.49 ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 73.15 ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 71.14 และทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 65.10 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ที่เคยเห็นมากที่สุดที่นักเรียนทำร่วมกับเพื่อนหรือผู้อื่น ได้แก่ การลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 82.55 รองลงมาอีก 4 ลำดับ ได้แก่ การไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 73.15 ถามคำตอบ จากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 71.14 ทำงานกลุ่มเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 65.10 และขอชิ้นงานเพื่อนมาแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำไปส่ง คิดเป็นร้อยละ 39.59 นอกจากนี้ครูยังเคยเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมวิธีการทุจริตในการเรียนที่ทำโดยลำพังมากที่สุด ได้แก่ การแก้ตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 74.49 รองลงมาอีก 4 ลำดับ ได้แก่ การแก้ตัวหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน แอบลอกคำตอบจากเพื่อน ในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 57.71 เท่ากัน จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 49.66 ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 39.59 และคัดลอกงานหรือโครงการ ของผู้อื่น โดยไม่อ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 35.57

ยิ่งไปกว่านั้น ครูยังเคยเห็นหรือรับรู้ว่ามีนักเรียนบางส่วนขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ คิดเป็นร้อยละ 24.83 ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อนใส่ชื่อของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 22.14 และปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ คิดเป็นร้อยละ 0.67

ตาราง 29 จำนวนและร้อยละผลที่นักเรียนได้รับจากครูและโรงเรียนเมื่อทูลจริตในการเรียน

ผลที่ได้รับ	จำนวน*	ร้อยละ**
ว่ากล่าวตักเตือน	147	98.65
ตัดคะแนน	112	75.16
ให้ทำชิ้นงาน รายงาน หรือข้อสอบใหม่	94	63.03
ปรับให้สอบตก	53	35.57
ทำทัณฑ์บน	28	18.79
ตี/ทำโทษนักเรียนที่ทูลจริต	27	18.12
ติต ร และทำงานเพิ่มมากขึ้น	25	16.77
ให้ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ	16	10.73

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จากจำนวน 149 คน

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า ผลที่นักเรียนได้รับจากครูในระดับห้องเรียน เพื่อทูลจริตในการเรียนมากที่สุด คือ การว่ากล่าวตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 98.65 รองลงมาได้แก่ การตัดคะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.16 ให้ทำชิ้นงาน รายงานหรือข้อสอบใหม่ คิดเป็นร้อยละ 63.03 ปรับให้สอบตก คิดเป็นร้อยละ 35.57 ตีหรือทำโทษคิดเป็นร้อยละ 18.12 และติต ร และทำงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.77 ทั้งนี้ผลที่นักเรียนได้รับจากทางโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การทำทัณฑ์บน คิดเป็นร้อยละ 18.79 และรองลงมาได้แก่ การแจ้งจากทางโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ คิดเป็นร้อยละ 10.73

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละความเหมาะสมของโทษที่นักเรียนได้รับเมื่อทุจริตในการเรียน

ความเหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	151	93.80
- นักเรียนจะได้ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น (n = 72)		
- รู้จักหลบจำ (n = 39)		
ไม่เหมาะสม	10	6.20
รวม	161	100.00

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า ครุส่วนใหญ่เห็นด้วยกับโทษที่นักเรียนได้รับ คิดเป็นร้อยละ 93.80 โดยให้เหตุผล 3 อันดับแรกว่าโทษที่นักเรียนได้รับนั้น เหมาะสม ได้แก่ นักเรียนจะได้ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น และให้รู้จักหลบจำ

ตาราง 31 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของครูต่อการทุจริตของนักเรียนหลังจากได้รับโทษแล้ว

ความคิดเห็น	จำนวน*	ร้อยละ
ยังทำอยู่	80	0
ไม่ทำแล้ว	81	
รวม	161	100.00

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า ครุส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนไม่ทุจริตในการเรียนอีก หลังจากได้รับโทษแล้ว คิดเป็นร้อยละ 50.30

ตาราง 32 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการทุจริตในการเรียนที่ยังปรากฏอยู่

วิธีทุจริตในชั้นเรียน	จำนวน*	ร้อยละ**
แก้ตัว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน	64	80.00
แก้ตัว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน	47	58.75
ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการใส่ชื่อทำงานด้วย	46	57.50
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก	44	55.50
ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย	42	52.50
ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	37	46.25
ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ	34	42.80
ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้	28	35.00
จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ	25	31.25
ไหว้วานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้	24	30.00
นำชิ้นงานของเพื่อนที่ทำมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่ง	20	25.00
คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	18	22.80
ชื่อของสำเร็จรูปมาส่ง	17	21.25
ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ	14	17.50
ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว	12	15.50
ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง	11	13.75
ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง	9	11.25
ให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน เมื่อไม่เข้าเรียน	8	10.00
ชวนผู้คุมสอบคุยเพื่อให้เพื่อนถามคำตอบกัน	8	10.00
แลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบขณะลับตาผู้คุมสอบ	5	6.25
ให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ	5	6.25
แกล้งเพื่อนเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า	3	3.75
ขออนุญาตไปห้องน้ำเพื่อไปแอบดูคำตอบ	3	3.75

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**จำนวนครูที่ยังคงเห็นนักเรียนทุจริตในการเรียน (n=80)

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า การทุจริตในการเรียนที่ครูยังคงเห็นนักเรียนทำอยู่ หลังจากได้รับโทษแล้วมากที่สุด ได้แก่ การแก้ตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้านและการแก้ตัวหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน คิดเป็นร้อยละ 80 และ 58.75 ตามลำดับ รองลงมาอีก 4 อันดับ ได้แก่ การทำงานกลุ่มเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 57.50 ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 55.50 ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 52.50 และถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 42.25 ทั้งนี้การขโมยสมุดหรือรายงานจากเพื่อนยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 13.75 ตามลำดับ

ตาราง 33 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทุจริตในการเรียน

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การโกหก	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรก คือ				
1. จะติดเป็นนิสัยที่ไม่ดี (n = 111)				
2. เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง (n = 67)				
3. ผิดการเป็นคนขี้โกง (n = 59)				
การทุจริตในการสอบ	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรก คือ				
1. ไม่สามารถวัดความรู้ของนักเรียนได้ (n = 123)				
2. ไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง (n = 81)				
3. ทำให้เป็นคนเห็นแก่ตัว (n = 46)				
การลอกการบ้าน/งานทั้งที่เพื่อนไม่รู้	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรกคือ				
1. เป็นการขโมยความคิดของผู้อื่น (n = 97)				
2. ไม่ได้ใช้ความสามารถของตนเอง (n = 88)				
3. ทำให้นักเรียนขาดทักษะการเรียนรู้ (n = 71)				
การลอกการบ้านหรืองานโดยที่เพื่อนให้ลอก	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรก คือ				
1. ไม่ได้แสดงความรู้ความสามารถของตน (n = 79)				
2. นักเรียนไม่มีการพัฒนาความรู้ของตน (n = 87)				
3. สร้างนิสัยทุจริต (n = 34)				
การกินแรงเพื่อน (ในกรณีทำงานกลุ่ม)	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรก คือ				
1. เป็นการเอาเปรียบผู้อื่นและเห็นแก่ตัว (n = 108)				
2. ทำให้ขาดประสบการณ์การทำงาน (n = 55)				
3. ทำให้ขาดความรับผิดชอบ (n = 53)				

ตาราง 33 (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การคัดลอกความคิดและ/หรือข้อความของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง	-	-	161	100.0
เหตุผล 3 อันดับแรก คือ				
1. ควรให้เกียรติเจ้าของผลงาน (n = 108)				
2. ละเมิดความคิดของผู้อื่น (n = 94)				
3. เป็นการเอาเปรียบผู้อื่น (n = 61)				

จากตาราง 33 แสดงให้เห็นว่า ครูทุกคนไม่เห็นด้วยกับการทุจริตในการเรียนของนักเรียนในทุกรายการโดยให้เหตุผล 3 อันดับแรกว่า การโกหกจะคิดเป็นนิสัยที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและฝึกการเป็นคนซื่อ การทุจริตในการสอบทำให้ไม่สามารถวัดความรู้ของนักเรียนได้ ไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการเป็นคนเห็นแก่ตัว การลอกการบ้านหรือชิ้นงานจากเพื่อน ทั้งที่เพื่อนรู้และไม่รู้ เป็นการขโมยความคิดของผู้อื่น ไม่ได้ใช้ความสามารถของตนเอง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการเรียนรู้ ไม่ได้พัฒนาตนเองและสร้างนิสัยทุจริต การกินแรงเพื่อน เป็นการเอาเปรียบผู้อื่น และเห็นแก่ตัว ขาดประสิทธิภาพการทำงานและขาดความรับผิดชอบ และการคัดลอกความคิดและข้อความของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง เป็นการไม่ให้เกียรติเจ้าของผลงาน ละเมิดความคิดของผู้อื่น และเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น

ตาราง 34 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากตัวนักเรียนที่ส่งผลการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. ความขี้เกียจ	127	78.88
2. ไม่ตั้งใจเรียน/ไม่ตั้งใจสอบ	92	57.14
3. ไม่เข้าใจบทเรียน	63	39.13
4. ขาดการเตรียมตัวก่อนสอบ	51	31.67
5. ขาดความรับผิดชอบ	41	25.46

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 34 ครูเห็นว่า สาเหตุหรือปัจจัยจากตัวนักเรียนที่ส่งผลการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ ความขี้เกียจ คิดเป็นร้อยละ 78.88 รองลงมาได้แก่ ไม่ตั้งใจเรียน หรือไม่ตั้งใจสอบ คิดเป็นร้อยละ 57.14 ไม่เข้าใจบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.13 ขาดการเตรียมตัวก่อนสอบ คิดเป็นร้อยละ 31.67 และขาดความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 25.46

ตาราง 35 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากครูที่ส่งผลการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. ครูไม่เข้มงวดและไม่เอาใจใส่นักเรียน	134	83.22
2. ครูสอนไม่รู้เรื่อง สอนไม่เข้าใจ สอนไม่ดี	110	68.32
3. ครูบกพร่องในหน้าที่/ไม่รับผิดชอบ	66	40.99
4. ครูใจดีมากเกินไป/เปิดโอกาสให้นักเรียน	49	30.43
5. เข้มงวดและดุเกินไป/นักเรียนไม่ชอบครู	28	17.39

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 35 ครูเห็นว่า สาเหตุจากครู ที่ส่งผลการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ ครูไม่เข้มงวดและไม่เอาใจใส่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.22 รองลงมาได้แก่ ครูสอนไม่รู้เรื่อง สอนไม่เข้าใจ และสอนไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 68.32 และครูบกพร่องในหน้าที่ไม่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 40.99 นอกจากนี้ครูใจดี และดุเกินไป คิดเป็นร้อยละ 30.43 และ 17.39 ตามลำดับ

ตาราง 36 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. รัก สงสาร เห็นใจเพื่อนในทางที่ผิด	69	42.85
2. แสดงความมีน้ำใจ/ เพื่อนช่วยเพื่อน	52	32.29
3. เพื่อนชักชวน/ เพื่อนขอร้อง	29	18.01
4. เห็นเพื่อนทำจึงทำตามเพื่อน	24	14.90
5. กลัวเพื่อนเกลียด/ กลัวเพื่อนไม่คบ/ กลัวเพื่อนตำหนิ	20	12.42
6. อื่นๆ	37	22.98

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 36 ครูเห็นว่า สาเหตุจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียนมากที่สุด ได้แก่ รัก สงสาร เห็นใจเพื่อนในทางที่ผิด คิดเป็นร้อยละ 42.85 รองลงมาได้แก่ แสดงความมีน้ำใจ คิดเป็นร้อยละ 32.29 เพื่อนขอร้อง คิดเป็นร้อยละ 18.01 ทำตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 14.90 และ กลัวเพื่อนเกลียดหรือ ไม่คบ คิดเป็นร้อยละ 12.42

ตาราง 37 จำนวนและร้อยละสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทุจริตในการเรียน

สาเหตุ	จำนวน*	ร้อยละ
1. สื่อต่างๆ รอบข้างชั่วๆ	117	72.67
2. สภาพแวดล้อมอำนวย เช่น ห้องเรียนคับแคบ	98	60.86
3. ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่	95	59.00
4. บทลงโทษไม่ชัดเจน/ ไม่มีการยับยั้งบทลงโทษให้รู้	78	48.44
5. ครอบครัวและสังคมกดดันให้เป็นคนเก่ง	37	22.98

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 37 ครูเห็นว่าสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการทุจริตการเรียนของนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ สื่อต่าง ๆ รอบข้างชั่วๆ คิดเป็นร้อยละ 72.67 สภาพแวดล้อมอำนวย คิดเป็นร้อยละ 60.86 ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ คิดเป็นร้อยละ 59 บทลงโทษไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 48.44 และ ครอบครัวและสังคมกดดันให้เป็นคนเก่ง คิดเป็นร้อยละ 22.98

ตาราง 38 จำนวนและร้อยละวิธีการป้องกันการทุจริตในการเรียนของนักเรียนที่ครูได้ทำแล้ว

วิธีการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ
1. กล่าวถึงโทษของการทุจริต	92	57.14
2. ตัดคะแนน	82	50.93
3. ปรับให้สอบตก	76	47.20
4. ให้งาน/ข้อสอบชุดใหม่	69	42.85
5. เอาใจใส่นักเรียนให้มากขึ้น	69	42.85
6. เข้มงวดในการคุมสอบ	54	33.54
7. ให้งานเพิ่ม	51	31.67
8. ให้งานให้เสร็จในชั่วโมงเรียน	46	28.57
9. ทำทัณฑ์บน	40	24.84
10. เน้นข้อสอบอัตนัย	30	20.49

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่าครูได้ป้องกันการทุจริตในการเรียนของนักเรียน โดยได้มีการพูดคุยกับนักเรียนถึงโทษของการทุจริต คิดเป็นร้อยละ 57.14 เอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 42.85 เข้มงวดในการคุมสอบ 33.54 ให้งานให้เสร็จในชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.57 และเน้นข้อสอบอัตนัย คิดเป็นร้อยละ 20.49 ทั้งนี้การคิดคะแนน ปรับให้สอบตก ให้งาน/ข้อสอบชุดใหม่ ให้งานมากขึ้น และทำทัณฑ์บน เป็นผลที่ได้รับจากการทุจริตในการเรียน

ตาราง 39 จำนวนและร้อยละวิชาที่รับผิดชอบ

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาต่างประเทศ	26	17.11
วิทยาศาสตร์	22	14.47
สังคมศึกษา	21	13.82
พลานามัยและสุขศึกษา	20	13.15
คณิตศาสตร์	20	13.15
ภาษาไทย	19	12.50
การงานอาชีพ	15	9.87
ศิลปะและดนตรี	9	5.93
รวม	152*	100.0

Missing = 9

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่ในหมวดภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 17.11 รองลงมาได้แก่ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัยและสุขศึกษา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย การงานอาชีพ และศิลปะและดนตรี คิดเป็นร้อยละ 14.47 13.82 13.15 13.15 12.50 9.87 และ 5.93 ตามลำดับ

ตาราง 40 จำนวนและร้อยละครูผู้สอนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	91	59.90
ชาย	61	40.10
รวม	152*	100.0

Missing = 9

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.90

ตอนที่ 3 การสนทนากลุ่มของครูและนักเรียน

ผลการสนทนากลุ่มของครู

ผู้วิจัยเปิดการสนทนากลุ่มโดยได้แนะนำตนเอง ผู้ช่วยวิจัยและเจ้าหน้าที่จาก สกว. จากนั้นกล่าวถึงถามความเป็นมาของงานวิจัย แง่วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มในและเปิดโอกาสให้ครู ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกท่านได้แนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เริ่มเปิดประเด็น โดยตั้งเป็นคำถามง่าย ๆ ถึงความรู้สึกของครูเมื่อพูดถึงคำว่า “ทุจริต” ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนเห็นพ้องกันว่า การทุจริตจะให้ความรู้สึกทางด้านลบ เป็นความพยายามเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่ได้มา ดังนั้นการทุจริตในการเรียนจึงเป็นเรื่องที่ไม่ชอบธรรมของการได้มาของคะแนน หรือเกรดของนักเรียน ปัจจัยที่เป็นแรงกดดันให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุจริตในการเรียนมีหลายประการด้วยกัน ได้แก่ ระบบการศึกษาซึ่งเป็นตัวบังคับว่า วิชาหลักต้องผ่านเกณฑ์มิฉะนั้นจะเรียนไม่จบ และมีผลต่อการสอบเรียนต่อ นอกจากนี้ระดับสติปัญญาของนักเรียนอาจเป็นตัวกระตุ้นให้ทุจริตโดยครูได้ตั้งข้อสังเกตว่า นักเรียนที่เรียนอ่อนจะทุจริตมากกว่านักเรียนที่เรียนเก่ง ในขณะที่นักเรียนบางคนไม่สนใจในการเรียน ทั้งนี้ได้กล่าวถึงทุจริตได้เหมือนกัน เพราะกลัวได้คะแนนน้อย และนักเรียนที่เรียนเก่งและได้คะแนนสูง หรือเกรดอยู่ในระดับดีแต่อยากได้คะแนนที่สูงกว่า

นอกจากระบบการศึกษา ระดับสติปัญญา และความต้องการคะแนนสูงของนักเรียนเองแล้ว ครูและผู้ปกครองเองก็มีส่วนเป็นแรงกดดันให้นักเรียนทุจริตในการเรียนด้วย ครูส่วนใหญ่กำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์เป็นคะแนน ดังนั้นนักเรียนก็ทำทุกอย่างเพื่อให้ผ่านเกณฑ์นั้น และครูเองก็คาดหวังในตัวนักเรียนมากเกินไป เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่คาดหวังว่าลูกของตนต้องได้คะแนนหรือเกรดที่เกินความเป็นจริง หรือไม่เหมาะสมกับความสามารถที่แท้จริงของลูก ทำให้ลูก ๆ เครียดเพราะไม่อยากทำให้ พ่อ แม่ ผิดหวัง และหาทางออกโดยการทุจริตเพื่อให้ได้คะแนนตามที่พ่อแม่อยากให้เป็น

การทุจริตในการเรียนไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในการสอบเท่านั้นแม้แต่การทำงานกลุ่มงานเดี่ยว หรือการบ้าน ครูเหล่านี้พบเห็นร่องรอย หลักฐานการลอกกันหรือเอางานของคนอื่นมาส่ง มีการจ้างงานให้เพื่อหรือคนอื่นทำงานแทนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชิ้นงานศิลปะ งานคอมพิวเตอร์ โดยนักเรียนซื้อของมาส่งและแอบอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง นอกจากนี้ครูยังเห็นด้วยว่าพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อการทุจริตคอร์รัปชันในระดับสูงขึ้นไป เพราะอาจให้ความรู้สึกว่าการทุจริตใคร ๆ ก็ทำกันไม่ใช่สิ่งที่ผิด และรอดตัวมาได้ในระดับโรงเรียน ดังนั้นการทุจริตในห้องเรียน

หรือในการเรียนส่งผลต่อการทุจริตในด้านอื่น ๆ แน่แน่นอน ทั้งนี้พฤติกรรมเหล่านี้ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเริ่มที่ครอบครัว และร่วมมือกับครู-ทางโรงเรียน ตั้งแต่อายุน้อย มิฉะนั้นและจะแก้ไขได้ลำบาก อย่างไรก็ตามครูเหล่านี้ยังเห็นว่ายังมีปัญหาอื่น ๆ เช่น ระเบียบวินัยของนักเรียนควรได้รับการแก้ไข ที่เร่งด่วนมากกว่า การทุจริตในการเรียน และยังเชื่ออีกด้วยว่า การทุจริตในการเรียนเป็นปัญหาที่ส่งสมมานาน จนยากแก่การแก้ไขในเวลาอันสั้น นอกจากนี้ภาระงานสอนและงานอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาส่วนตัวของครูเองทำให้ไม่มีเวลาที่จะเอาใจจริงเอาใจกับการแก้ไขปัญหานี้ ยิ่งไปกว่านั้นผู้ปกครองไม่ได้เห็นความสำคัญของปัญหานี้ หรือไม่เห็นการทุจริตเป็นเรื่องร้ายแรงหรือเป็นปัญหาแต่อย่างใด กลับเข้าข้างลูกของตนและเห็นว่าลูกของตนถูกต้องเสมอ

แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเรียนที่ครูได้ทำส่วนใหญ่จะเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับห้องเรียน กล่าวคือ ครูพยายามชักชวนและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการทุจริต ให้นักเรียนได้เห็น กำหนดให้งานทุกชิ้นเสร็จในคาบเรียน ตั้งกฎกติกาและผลที่จะได้รับหากมีการทุจริต ให้นักเรียนทำงานเพิ่มขึ้น หากกินแรงเพื่อนในการทำงานกลุ่ม ใช้ข้อสอบหลายชุดหรืองานที่เปิดอิสระทางความคิด ไม่มีถูกหรือผิดทั้งหมดหรือให้สอบแก้ตัว ทั้งนี้ครูพยายามใช้วิธีการอะลุ่มอล่วยเป็นส่วนใหญ่ เพราะเกรงว่าผู้บริหารจะเพ่งเล็งว่าสอนไม่ดี เด็กไม่รู้เรื่อง จึงทำให้เด็กลอกกันและทำ การทุจริตในการเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้เชิญชวนให้ครูแต่ละคนเขียนแนวปฏิบัติที่เห็นว่าน่าจะป้องกันและแก้ไขการทุจริตในการเรียนได้ โดยครูให้ข้อสังเกตว่า โครงการที่จะทำควรเป็นโครงการที่ต่อเนื่อง เนื่องจากหลาย ๆ โครงการมักจะประเมินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ขาดการติดตามระยะยาว ทำให้การแก้ไขได้ไม่เต็มที่และไม่สามารถแก้ไขได้อย่างถาวร ประเด็นที่ครูทุกคนเสนอให้แก้ไข คือ ปัญหาการลอกการบ้าน เพราะทุกวิชาประสบปัญหาเดียวกัน และขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหานี้ไว้ดังนี้

แนวทางแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1. ปลุกฝังนักเรียนโดยเป็นโครงการตั้งแต่ชั้นอนุบาล เป็นลักษณะแบบต่อเนื่อง จนถึงระดับมหาวิทยาลัยให้มีความตระหนักตลอดเวลา เช่น โครงการใจสะอาด จดทุจริตทั้งที่บ้านและโรงเรียน เป็นต้น

2. ครูควรมีความร่วมมือทั่วประเทศเพื่อสร้างความตระหนักและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกณฑ์การวัดและประเมินผลต่าง ๆ ควรเป็นในทิศทางเดียวกัน โดยเน้นคุณธรรมจริยธรรมมากกว่า (ตั้งแต่อนุบาล-มหาวิทยาลัย)

3. ครอบครัวควรให้ความสำคัญในพฤติกรรมบุตรของตนเองมากกว่าเกรด คะแนน และไม่ควรเปรียบเทียบผลการเรียนของลูก กับเพื่อน หรือญาติพี่น้องของตนเอง

4. โรงเรียนแต่ละโรงควรมีประสิทธิภาพ เสมอภาคทางการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อจะได้ไม่มีการแข่งขันที่สูงเกินไปจนกดดันเด็ก เกิดการแก่งแย่งสู่สถานศึกษาหรือโรงเรียน มหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ มีชื่อเสียง

5. สังคมควรเปิดโอกาสในการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา แต่ละโรงเรียนมากกว่าข่าวเด็กที่มีพฤติกรรมแปลกหรือร่างกายผิดปกติ น่าก้นตาย หรือตกขี้โรงเรียน ดังมีชื่อเสียงเท่านั้น จนเด็กคิดอยากไปอยู่และเกิดการแข่งขันตลอดเวลาตามข่าวที่เสนอ

6. ทั้งภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันให้นักเรียนมีวัสดุ-อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเรียนและครุภัณฑ์การเรียน เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย มีทักษะเท่าทันนักเรียนหรือมากกว่าเพราะปัจจุบันมีแต่ครูที่ขาดความรู้ทางเทคโนโลยี ส่งผลให้ครูไม่ยอมใช้วิธีการทดสอบความรู้เด็กที่ทันสมัย และไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตนเอง ในการสอนหรือการออกข้อสอบ จึงทำให้มีแบบทดสอบแบบเดิม ๆ คือ กากบาท

วิชาวิทยาศาสตร์

1. กินแรงเพื่อน (เอาเปรียบเวลาทำงาน)

วิธีการแก้ปัญหา

- ระบุหน้าที่หรือแบ่งหน้าที่ให้ทุกคนในกลุ่มอย่างชัดเจน ซึ่งแต่ละคนจะมีหน้าที่เฉพาะของตนเอง และไม่มีเวลาพอที่จะทำแทนผู้อื่นได้ และต้องจัดทำให้แล้วเสร็จในคาบ

- ไม่ให้ใส่ชื่อคนที่ไม่ช่วยเหลือลงไป หรืออาจใส่เครื่องหมาย * หลังชื่อคนที่ไม่ช่วย หรือสมาชิกในกลุ่มมาแจ้งให้ทราบภายหลัง หากสืบทราบเองในภายหลังจะถูกหักคะแนนทั้งกลุ่ม (เป็นการช่วยรักษาผลประโยชน์ของตนเองภายในกลุ่ม) และเรียกคนที่ไม่ช่วยมาตักเตือน ทำงานเดี่ยวส่งและให้คะแนนเพียงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม

2. ลอกงานส่ง (กรณีที่ไม่ให้ทำงานเก็บคะแนน)

วิธีแก้ปัญหา

- ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบก่อนลงมือทำงานว่า หากนักเรียนที่มีผลงานเหมือนกัน จะให้นำกลับไปที่มาใหม่จนกว่าผลงานของทุกคนในห้องจะแตกต่างกัน

- ให้หัวข้อต่างกันในเรื่องเดียวกันโดยให้มาเสนอหัวข้อที่จะทำเอง และทำให้เสร็จภายในคาบ

วิชาการงานอาชีพ

1. การสั่งงานในแต่ละครั้งจะต้องพิจารณาถึงศักยภาพในการเรียน และฝีมือในการทำงานของแต่ละห้องแต่ละชั้นก่อนที่จะสั่งให้ทำชิ้นงานส่ง ห้องที่มีความรับผิดชอบสูงก็จะสั่งชิ้นงานที่ยากขึ้น รองลงไปตามลำดับ

2. มีการติดตามผลงานที่ส่งเป็นระยะ เพื่อตรวจเช็คความคืบหน้าของงานก่อนถึงกำหนดส่งงานจริง โดยให้คะแนนเป็นช่วง ๆ ที่ตรวจงาน

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้ามาพูดคุยปรึกษางานได้ตลอดเวลา

4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ในการคิดค้นการทำงาน

อย่างอิสระ

วิชาภาษาอังกฤษ

1. การปลูกฝังค่านิยม และปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยวิธีการยกตัวอย่าง กรณีศึกษา (Case Study) ที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เช่น ข้าราชการเก็บเงินได้ แล้วส่งคืนเจ้าของ ฯลฯ ให้เด็กช่วยกันแปลเป็นภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละครั้ง

2. การปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการสอน การให้การบ้าน-งาน โดยไม่เน้นเฉพาะคำตอบที่ถูก/ผิด แต่เป็นที่ความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นตัวตนที่แท้จริงของเด็กแต่ละคน ให้ได้ใช้ความคิดของตน อย่างเต็มที่

วิชาคณิตศาสตร์

1. การลอกการบ้าน วิธีการแก้ปัญหา ให้นักเรียนทำส่งให้เสร็จในชั่วโมง และให้คะแนนเพิ่มสำหรับนักเรียนที่ทำงานเสร็จ วิธีการหนึ่ง คือ ลดการสั่งการบ้าน

2. การทำงานกลุ่ม วิธีการแก้ไข คือ ให้ไปทำใหม่และไม่ให้เขียนชื่อลงในกลุ่ม

3. การกินแรงเพื่อนในการทำงาน กลุ่มวิธีการแก้ไข คือ ให้ทำงานเดี่ยว

4. การลอกข้อสอบ วิธีการแก้ไขคือ

- บอกถึงผลเสียของการลอกข้อสอบว่ามีผลเสียต่อตัวเราเอง จนคิดเป็นนิสัยไป

ในอนาคต (พูดซ้ำๆ)

- ออกข้อสอบคนละชุด
- ตรวจสอบเอกสารที่เด็กนักเรียนจะนำไปลงในห้องสอบ ก่อนเข้าห้องสอบ
- มีการจัดการอย่างเด็ดขาดสำหรับผู้ทุจริต เช่น ปรับตกทุกวิชา

วิชาสารสนเทศ

ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน แล้วนักเรียนลอกกันมาส่ง จึงได้แก้ปัญหาโดยจัดทำใบความรู้ และใบงาน ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้เสร็จภายในคาบ บางครั้งให้นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้หัวข้อที่แตกต่างกัน แล้วนำเสนอหน้าห้อง และให้ทุกกลุ่มสรุปการนำเสนอกลุ่มอื่นมาส่ง

วิชาภาษาไทย

1. สร้างความตระหนักให้รู้จักฝึกซ้อมข้อดี เคารพในกติกาของหมู่คณะ เช่น ทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือเพื่อนทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย แนะนำแนวทางให้รู้จักหน้าที่พื้นฐาน ของนักเรียน เช่น ทำการบ้านด้วยตนเอง ทำแบบฝึกหัดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ฯลฯ

2. การทำกิจกรรมต้องทำให้เสร็จภายในคาบ โดยครูต้องเดินดูให้คำแนะนำนักเรียน เป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้

เมื่อสร้าง 1+2 ได้ ก็จะสามารถป้องกันการทุจริตได้ในระดับที่น่าพอใจ (90%) และ คุณธรรม ที่จะผลิบานขึ้นในหัวใจดวงเล็ก ๆ ของหลาย ๆ ชีวิตต่อไป

วิชาศิลปะ

1. ให้นักเรียนทำในห้อง แล้วส่งท้ายชั่วโมง เพื่อลดปัญหาการลอกการบ้าน

2. ในการจัดที่นั่งของนักเรียน ควรให้เด็กที่ตั้งใจเรียนนั่งคู่กับเด็กที่ไม่ตั้งใจ จะได้ ช่วยเตือนเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียนให้ตั้งใจเรียนหนังสือ

3. เพื่อแก้ปัญหาการหนีเรียน ควรจะให้เพื่อนนักเรียนที่สนิทกันคอยห้ามกันว่า อย่าหนีเรียน ซึ่งอาจใช้ระบบกลุ่ม หรือเป็นคู่ก็ได้ ซึ่งถ้าใครหนีเรียนก็ให้เพื่อนที่เหลือช่วย ตามมาเข้าห้องเรียน

ผลของการสนทนากลุ่มนักเรียน

ผู้วิจัยเปิดการสนทนากลุ่มกับนักเรียนโดยเริ่มจากการพูดคุยเป็นกันเองถามเรื่องทั่วไป เกี่ยวกับการเรียนของแต่ละคน จากนั้นผู้วิจัยแนะนำตนเองและผู้ช่วยผู้วิจัย และแจ้งให้ทุกคนทราบ ถึงจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่มและโยงเข้าสู่การทุจริตและการทุจริตในการเรียน นักเรียนเห็น พร้อมกันว่า การทุจริตเป็นการโกงการทำผิด รวมถึงการโกงในการสอบ นักเรียนคนหนึ่งกล่าวว่า “คนไทยชอบอะไรที่ง่าย ๆ รวดเร็ว ได้มาง่าย”

การทุจริตในการเรียน ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่รู้ (ในเนื้อหาวิชา) ความไม่มั่นใจในตนเองจึงต้องแอบดูเพื่อนเพื่อความแน่ใจ และเพื่อให้ได้คะแนนมา นอกจากนี้การทุจริตในการสอบทำได้ง่ายมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นข้อสอบแบบเลือกคำตอบแค่ซ้ำเลื้อยซ้ำที่ขวาทที่ ถ้าเพื่อนทั้งซ้ายและขวาดตอบเหมือนกันก็มั่นใจว่าถูก ครูคุมสอบก็ไม่ได้สนใจอะไรนัก ยิ่งทำได้ อย่างสบาย นักเรียนทุกคนในการสนทนากลุ่มเห็นด้วยว่าการทุจริตเกิดขึ้นในทุกโรงเรียน และเป็น เรื่องปกติ ใคร ๆ ก็ทำคุณครูก็ไม่ได้จริงจังอะไร อย่างไรก็ตามมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายคนหนึ่งกล่าวว่า “ผมไม่เคยลอกข้อสอบใครเลย” ในขณะที่เพื่อน ๆ ถามสวนขึ้นมาทันทีว่า “จริงหรือเปล่า” ทุกคนหัวเราะกับคำถามนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาคนนั้นเปลี่ยนสีหน้าเป็นไม่พอใจอย่างมาก และพยายามพูดปกป้องตนเอง ผู้วิจัยต้องเข้าประนีประนอม และกล่าวว่า “ครูดีใจที่เธอกำลังพูดความจริง และรู้ว่าอะไรถูกอะไรควรทำ แม้ว่าจะทวนกระแสคนอื่น ครูขอชื่นชม ทุกอย่าง จึงดูสงบขึ้น ผู้วิจัยจึงถามประเด็นการป้องกันการทุจริตในการเรียน

นักเรียนแต่ละคนนำเสนอกลยุทธ์ในการป้องกันการทุจริตในการเรียนหลายรูปแบบ โดยนำเสนอว่า หากครูสอนให้นักเรียนรู้จักคิด มีวิธีคิดเป็นของตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้ผิดชอบชั่วดี สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียน ครูเองควรตั้งใจสอน ในขณะเตรียมห้องสอบอาจมีการจัดสิ่งแวดล้อมใหม่เช่น จัดโต๊ะให้ห่าง ๆ ผนวกกับทำข้อสอบหลายชุด และควรออกข้อสอบหลาย ๆ ลักษณะ เช่น เลือกคำตอบเดิมคำในช่องว่างเขียนอธิบายการประยุกต์ใช้ หรือ แสดงความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง ไม่ใช่ลอกแต่ความจำที่เป็นข้อเท็จจริงจากในหนังสือ เพื่อจะได้สนองคนตอบข้อสอบที่มีความถนัดแตกต่างกัน

นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การทุจริตในการเรียนแก้ไขให้ทุเลาได้ หากครูสอนให้เข้าใจ ตรงประเด็น ออกข้อสอบให้หัดวิเคราะห์ ใช้วิธีสอนที่ไม่น่าเบื่อ มีวิธีการจูงใจให้นักเรียน อยากเรียน จะได้ไม่หนีเรียนไปเล่นเกม เพราะถ้าไม่ได้เรียนไม่รู้เนื้อหา ก็ต้องลอกข้อสอบลอกการบ้าน เพราะใครก็คาดหวังว่าต้องได้คะแนนมาก ครูเองก็อยากให้(เรา)ได้คะแนนดี

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนหนึ่งมองว่า การทุจริตในการเรียนเป็นประเด็นที่ตัวนักเรียนเอง หากอยากได้ความรู้และพัฒนาตัวเองก็ไม่ควรลอกเพราะเป็นการทำลายตัวเอง ให้เพื่อนลอกก็เป็นการทำลายเพื่อนไปด้วย นักเรียนควรเคารพตนเอง แม้ว่าจะทำ(งาน/การสอบ) ไม่ได้ก็ต้องยอมรับและมองไปที่ปัญหาว่าทำไมทำไม่ได้ แล้วทำการปรับปรุงในการสอบ/การทำงานครั้งต่อไป ในขณะที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกลับมองว่าหากไม่ช่วยเพื่อนจะถูกมองว่าไม่เอาเพื่อนและถูกตัดออกจากกลุ่ม อย่างไรก็ตามนักเรียนกลุ่มนี้กล่าวว่า ก่อนจะช่วยต้องดูนิสัยก่อน หากเป็นคนเกเรก็จะไม่ช่วย

นักเรียนเห็นพ้องกันว่าครูและผู้บริหารควรร่วมมือกันหาทางป้องกันแก้ไขการทุจริตในการเรียนควรมีการประชุมครู วางแผนการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาน้อยลง ครูสอนน้อยลง แต่ให้นักเรียนคิดมาก ๆ จะได้มีความคิดเป็นของตนเอง ดูปัญญากับนักเรียน รู้วิธีอบรมและชี้แนะนักเรียน ไม่ใช่ดูตลอดทุกรายการ ในส่วนของผู้ปกครองมีผลน้อยเนื่องจากไม่ได้พูดคุยถึงปัญหานี้มากนัก ได้แต่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ว่า สมัยผู้ปกครองเป็นนักเรียนมีรูปแบบการทุจริตที่คล้ายกันบ้างแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่ไม่ได้พูดคุยถึงความถูกต้องเหมาะสม

การทุจริตในการเรียนเป็นเรื่องที่ควรได้รับการแก้ไขจากการร่วมมือของ ครู นักเรียน และ ผู้บริหาร หากปล่อยไว้ไม่ได้รับการปรับปรุงชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมการทุจริตในระดับที่สูงขึ้นก็ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย การแก้ไขก็คงเป็นไปได้ยาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาสถานการณ์การทุจริตในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และแนวทางแก้ไขการทุจริตในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูจำนวน 184 คน และนักเรียน จำนวน 1,634 คน จาก 23 โรงเรียน ในการตอบแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดสำหรับครูจำนวน 9 ข้อ และชุดสำหรับนักเรียน จำนวน 17 ข้อ และครูจำนวน 8 คน และนักเรียนจำนวน 12 คน จากโรงเรียนวชิรวิทย์ ในการสนทนากลุ่ม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้นำไปทดลองใช้กับครูแต่ละสาระการเรียนรู้ รวม 8 คน และนักเรียนระดับชั้นละ 5 คน รวม 30 คน จากโรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมจดหมายไปยังผู้อำนวยการหรือครูใหญ่แต่ละโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือและส่งแบบสอบถามต่อให้ครูและนักเรียน ตามคำชี้แจงที่แนบไปกับจดหมาย โดยส่งให้ครูจำนวน 184 ชุด ได้รับคืน 161 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 87.50 และนักเรียน จำนวน 1,634 ชุด ได้รับคืนและสามารถใช้ได้ จำนวน 1,397 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 85.50

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ โดยหาจำนวนและร้อยละของคำถามแต่ละข้อ ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเขียนอธิบาย ผู้วิจัยนำข้อมูลนั้นมาจัดเป็นหมวดหมู่และ/หรือหาจำนวนและร้อยละ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปมาจัดเป็นหมวดหมู่และเขียนอธิบายเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. สถานการณ์การทุจริตในการเรียน

นักเรียนร้อยละ 90.90 ($n = 1,270$) เคยเห็นการทุจริตในการเรียน โดยนักเรียนพบว่า วิธีการทุจริตที่เพื่อนใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก ($n = 1,132$ หรือร้อยละ 89.13) ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ ($n = 1,041$ หรือร้อยละ 81.96)

ไม่ทำงานกลุ่มแต่เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย ($n = 938$ หรือร้อยละ 73.85) แอบลอกคำตอบจากเพื่อน ในขณะที่สอบ ($n = 914$ หรือร้อยละ 71.96) และทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อย แต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย ($n = 899$ หรือร้อยละ 70.78)

ครูร้อยละ 92.50 ($n = 149$) เคยเห็นนักเรียนทุจริตในการเรียนโดยพบว่า วิธีที่นักเรียนใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก ($n = 123$ หรือร้อยละ 82.55) รองลงมาคือ แก้วตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน ($n = 111$ หรือร้อยละ 74.49) ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อที่ทำงานด้วย ($n=109$ หรือ ร้อยละ 73.15) ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ ($n = 106$ หรือร้อยละ 71.14) ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย ($n = 97$ หรือร้อยละ 65.10) และ แก้วตัวหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน ($n = 86$ หรือร้อยละ 53.41)

หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า การทุจริตจะมีอยู่ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การทุจริตในการเรียนที่ต้องอาศัยเพื่อนหรือผู้อื่นและการทุจริตในการเรียนที่ทำโดยลำพัง ทั้งนี้ การทุจริตในการเรียนที่ต้องอาศัยเพื่อนหรือผู้อื่นที่นักเรียนพบเห็นมากที่สุด ได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 89.13 รองลงมา 4 อันดับ ได้แก่ ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 81.96 ไม่ทำงานกลุ่ม แต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 73.85 ทำงานกลุ่มเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 70.78 ให้อ่านหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้ คิดเป็นร้อยละ 62.99 ในขณะที่การทุจริตในการเรียนที่ทำโดยลำพังที่นักเรียนพบเห็นมากที่สุด ได้แก่ แอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบโดยเพื่อนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 70.78 รองลงมาอีก 4 อันดับได้แก่ แก้วตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 69.68 จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 61.96 แก้วตัวหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.72 ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้ อ้างอิงคิดเป็นร้อยละ 44.72

ส่วนการทุจริตในการเรียนที่ครูพบว่านักเรียนทำร่วมกับเพื่อนมากที่สุดได้แก่ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก คิดเป็นร้อยละ 82.55 รองลงมา 4 อันดับ ได้แก่ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 73.15 ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 71.14 ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 65.10 และนำชิ้นงานเพื่อนมาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำไปส่งคิดเป็นร้อยละ 39.59 ในขณะที่ครูเห็นการทุจริตในการเรียนที่นักเรียนทำโดยลำพังมากที่สุด ได้แก่ แก้วตัวหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 74.49 รองลงมา 4 อันดับได้แก่ แก้วตัวหรือโกหกเมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน และแอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบโดยเพื่อนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 57.71 เท่ากัน จดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 49.66 ลอกการบ้านโดยเพื่อนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 39.59 ยิ่งไปกว่านั้น ครูยังเคยเห็น

นักเรียนบางส่วนขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบคิดเป็นร้อยละ 24.83 ขโมยรายงานเพื่อน แล้วลบชื่อเพื่อนเพื่อใส่ชื่อตนเอง คิดเป็นร้อยละ 22.14 และปลอมแปลงเอกสารเพื่อเปลี่ยนตัวผู้สอบ คิดเป็นร้อยละ 0.67

นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยอมรับว่า ตนเองเคยทุจริตในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.76 โดยการลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.64 รองลงมา คือ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 54.65 แก้วหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 44.77 ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย และแอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ คิดเป็นร้อยละ 32.73 เท่ากัน ทั้งนี้เมื่อครูจับได้ว่านักเรียนทำการทุจริตในการเรียน ครูส่วนใหญ่ได้กล่าวตักเตือน และทั้งครูและนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า โทษนี้เหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ทั้งครูและนักเรียนส่วนใหญ่ก็ยังคงพบว่าจะมีการทุจริตในการเรียนอยู่ถึงแม้ว่าครูส่วนใหญ่เห็นว่าสถานการณ์การทุจริตในการเรียนดีขึ้น และนักเรียนทุจริตน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้วหรือโกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน มาโรงเรียนสายหรือ ขาดเรียน การเอาเปรียบเพื่อนในการทำงานกลุ่ม การลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอกและการถามหรือแอบลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ

2. พัฒนคติของนักเรียนและครูต่อการทุจริตในการเรียน

2.1 พัฒนคติของนักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการโกหกเป็นวิธีการเอาตัวรอด (ร้อยละ 63.64) การลอกการบ้านของเพื่อนโดยที่เพื่อนอนุญาตถือว่าไม่ผิด (ร้อยละ 62.92) จะทุจริตในการสอบเมื่อจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น (ร้อยละ 67.43) ในขณะที่เดียวกันนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการทุจริตในการสอบเป็นเรื่องที่น่าอาย (ร้อยละ 82.68) และรู้สึกอายเมื่อถูกต่อว่าเกี่ยวกับการลอกการบ้านและทุจริตในการสอบ (ร้อยละ 79.53) ยิ่งไปกว่านั้นนักเรียนบางส่วน เห็นว่าการทุจริตในการสอบเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย (ร้อยละ 41.95) การให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน (ร้อยละ 42.09) และเป็นการแสดงน้ำใจ (ร้อยละ 38.51) และการทุจริตในการสอบเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย (ร้อยละ 20.26)

อย่างไรก็ตามนักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นว่า การช่วยเหลืองานกลุ่มมากเท่าใด จะทำให้ตนเองพัฒนามากขึ้นเท่านั้น (ร้อยละ 95.40) แต่ยังพบการกินแรงเพื่อน (ร้อยละ 89.05) การทุจริตในการสอบทำให้เราขาดการพัฒนาทางความคิด (ร้อยละ 87.26) คนที่ไม่โกหกเป็นคนที่น่าชื่นชม (ร้อยละ 83.54) ทั้งนี้ นักเรียนไม่เห็นด้วยว่าบางวิชาไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพราะสามารถทุจริตในการสอบได้ (ร้อยละ 83.32) และคนที่ไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบเป็นคนที่น่ารังเกียจ (ร้อยละ 75.02)

นอกจากนี้นักเรียนยังแสดงความคิดเห็นว่าวิชาที่ทุจริตได้ยากที่สุด ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 64.35 รองลงมาอีก 4 ลำดับ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 47.31 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 43.95 วิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.63 และ วิชาศิลปะและดนตรี คิดเป็นร้อยละ 20.97 โดยนักเรียนให้เหตุผลโดยรวมว่าการทุจริตในการเรียนทำได้ยาก เกี่ยวข้องกับชนิดของข้อสอบ (แสดงวิธีทำ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เดิมคำ และปฏิบัติจริง) บุคลิกของครูและผู้คุมสอบ (ดุและคุมสอบเข้มงวด) และลักษณะของเนื้อหาวิชา (ต้องใช้สูตรและแปลไม่ออก)

2.2 ทศนคติของครู

การทุจริตให้ความรู้สึกด้านลบเป็นความพยายามเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการโดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่ได้มา ดังนั้นการทุจริตในการเรียนจึงเป็นเรื่องที่ไม่ชอบธรรมของการได้มาของคะแนนหรือเกรดซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อการทุจริตคอร์รัปชันในระดับสูงขึ้นไป เพราะอาจรู้สึกว่าการทุจริต (ในการเรียน) ใคร ๆ ก็ทำกัน ครูทุกคนไม่เห็นด้วยกับการทุจริตในการเรียนของนักเรียน โดยให้เหตุผล 3 อันดับแรกว่าการโกหกจะคิดเป็นนิสัยที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและฝึกการเป็นคนขี้โกง การทุจริตในการสอบทำให้ไม่สามารถวัดความรู้ของนักเรียนได้ ไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการเป็นคนเห็นแก่ตัว การลอกการบ้านหรือชิ้นงานจากเพื่อนทั้งที่เพื่อนรู้และไม่รู้เป็นการขโมยความคิดของผู้อื่น ไม่ได้ใช้ความสามารถวัดความสามารถของตนเอง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการเรียนรู้ ไม่ได้พัฒนาตนเองและสร้างนิสัยทุจริตการกินแรงเพื่อน เป็นการเอาเปรียบผู้อื่นและเห็นแก่ตัว ขาดประสิทธิภาพการทำงานและขาดความรับผิดชอบ และการคัดลอกความคิดและข้อความของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง เป็นการไม่ให้เกียรติกับผลงาน ละเมิดความคิดของผู้อื่นและเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น

อย่างไรก็ตามครูยังเห็นว่ายังมีปัญหาอื่น ได้แก่ ระเบียบวินัยของนักเรียน ควรได้รับการแก้ไข ที่เร่งด่วนมากกว่าการทุจริตในการเรียนและยังเชื่ออีกด้วยว่า การทุจริตในการเรียนเป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน จนยากแก่การแก้ไขในเวลาอันสั้น นอกจากนี้ภาระงานสอนและงานอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาส่วนตัวของครูเองทำให้ไม่มีเวลาที่จะเอาใจจริงเอาใจกับการแก้ไขปัญหานี้ ยิ่งไปกว่านั้นผู้ปกครองเองไม่ได้เห็นความสำคัญของปัญหานี้ หรือไม่เห็นการทุจริตเป็นเรื่องร้ายแรงหรือเป็นปัญหาแต่อย่างใด กลับเข้าข้างลูกของตนและเห็นว่าลูกของตนถูกต้องเสมอ

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการทุจริตในการเรียน

3.1 ความคิดเห็นของนักเรียน

นักเรียนมีความเห็นว่าการทุจริตในการเรียนมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเอง ครู เพื่อน สิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ ทั้งนี้สาเหตุที่มาจากตัวนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ ทำข้อสอบไม่ได้

คิดเป็นร้อยละ 30.99 รองลงไปที่คือ ไม่ได้อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 20.25 ไม่เข้าใจหรือเรียนไม่รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.75 ไม่ตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.09 ขี้เกียจเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.54 นอกจากนี้ นักเรียนส่วนหนึ่งอยากได้คะแนนมาก ๆ หรือกลัวสอบตก คิดเป็นร้อยละ 9.31

การทุจริตที่มีสาเหตุมาจากครูมากที่สุดได้แก่ ครูสอนไม่รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.52 รองลงมาคือ ครูคุมสอบไม่เข้มงวด คิดเป็นร้อยละ 28.06 ครูออกข้อสอบยากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 20.97 ครูสอนไม่ครอบคลุม หรือสอนนอกเรื่องหรือขาดสอนบ่อย คิดเป็นร้อยละ 5.01 กลัวครูลงโทษหากทำข้อสอบไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 2.29 และครูใจดีเกินไป คิดเป็นร้อยละ 2

นอกจากสาเหตุมาจากนักเรียนและครูแล้วยังมีแรงเสริมและผลักดันจากเพื่อน สิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ กล่าวคือ เพื่อนให้ลอกเอง คิดเป็นร้อยละ 38.58 รองลงมาคือ รักและสงสารเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.98 เพื่อนทำหรือทำตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.19 เพื่อนชวนคุย – เล่น (ไม่ได้ฟังครูสอน) คิดเป็นร้อยละ 6.15 และกลัวเพื่อนเกลียดหรือเกรงใจเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 3.65 สภาพแวดล้อมในห้องเรียนอึดอัดให้ทุจริต คิดเป็นร้อยละ 34.86 ห้องเรียนเสียงดัง (เรียนไม่รู้เรื่อง) คิดเป็นร้อยละ 25.70 อากาศร้อน (เรียนไม่รู้เรื่อง) คิดเป็นร้อยละ 23.05 พ่อแม่กดดันอยากให้เรียนเก่ง คิดเป็นร้อยละ 12.38 และสังคมชอบคนเก่ง คิดเป็นร้อยละ 3.93 นอกจากนี้ มีงานต้องทำส่งมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 41.02 รองลงมาคือมีกิจกรรมมาก ทำให้ไม่มีเวลา คิดเป็นร้อยละ 28.34 มีสื่อและวิธีการทุจริตที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 12.09 ความเครียดจากการเรียน ครู พ่อแม่ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 9.81 และไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นสิ่งที่ผิด คิดเป็นร้อยละ 8.66

3.2 ความคิดเห็นของครู

ครูแสดงความคิดเห็นว่า การทุจริตในการเรียนมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียน ครูเพื่อน และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้สาเหตุที่มาจากตัวนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ ความขี้เกียจ คิดเป็นร้อยละ 78.88 รองลงมาได้แก่ ไม่ตั้งใจเรียนหรือไม่ตั้งใจสอบ คิดเป็นร้อยละ 57.14 และไม่เข้าใจบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.13 ในขณะที่สาเหตุมาจากครูมากที่สุดได้แก่ ครูไม่เข้มงวดและไม่เอาใจใส่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.22 รองลงมาคือ ครูสอนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 68.32 และครูบกพร่องในหน้าที่หรือไม่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 40.99

เพื่อนเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนทุจริตในการเรียน ครูแสดงความคิดเห็นว่า ความรัก สงสาร เห็นใจเพื่อนในทางที่ผิด เป็นสาเหตุสำคัญที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.85 รองลงมาคือ แสดงความมีน้ำใจ คิดเป็นร้อยละ 32.29 และเพื่อนชวนหรือขอร้อง คิดเป็นร้อยละ 18.01 ยิ่งไปกว่านั้น การทุจริตในการเรียนยังเป็นผลมาจากสื่อต่าง ๆ รอบข้างด้วย คิดเป็นร้อยละ 72.67 สภาพแวดล้อมอึดอัด เช่น ห้องเรียนที่คับแคบ คิดเป็นร้อยละ 60.86 และผู้ปกครองไม่เอาใจใส่หรือคาดหวังลูกไว้สูงเกินไป คิดเป็นร้อยละ 59

นอกจากนี้ ครูยังให้ข้อคิดเห็นในการสนทนากลุ่มว่า ปัจจัยที่เป็นแรงกดดันให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุจริตในการเรียนมีหลายประการด้วยกัน ได้แก่ ระบบการศึกษา ซึ่งเป็นตัวบังคับว่า วิชาหลักต้องผ่านเกณฑ์ มิฉะนั้น จะเรียนไม่จบ และมีผลต่อการสอบเรียนต่อนอกจากนี้ระดับสติปัญญาของนักเรียนอาจเป็นตัวกระตุ้นให้ทุจริต โดยครูได้ตั้งข้อสังเกตว่านักเรียนที่เรียนอ่อนจะทุจริตมากกว่านักเรียนที่เรียนเก่ง ยิ่งไปกว่านั้น ตัวครูเองกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์เป็นคะแนน ดังนั้น นักเรียนก็ทำทุกอย่างเพื่อให้ผ่านเกณฑ์นั้น และครูยังคาดหวังในตัวนักเรียนมากเกินไป

4. แนวทางแก้ไขการทุจริตในการเรียน

4.1 ความคิดเห็นของนักเรียน

นักเรียนเชื่อว่า การทุจริตในการเรียนเป็นเรื่องที่ควรได้รับการแก้ไขจากการร่วมมือของครู นักเรียน และผู้บริหาร หากปล่อยไว้ไม่ได้รับการปรับปรุงชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม การทุจริตในระดับที่สูงขึ้นก็ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย การแก้ไขก็คงเป็นไปได้ยาก นอกจากนั้น นักเรียนยังได้เสนอแนวทางป้องกันการทุจริตในการเรียนหลายรูปแบบ โดยนำเสนอว่า หากครูสอนให้นักเรียนรู้จักคิด มีวิธีคิดเป็นของตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง ผู้รับผิดชอบชั่วดีสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียน ครูเองควรตั้งใจสอน ในขณะที่การเตรียมห้องสอบอาจมีการจัดสิ่งแวดล้อมใหม่ เช่น จัดโต๊ะให้ห่าง ๆ ผสมกับทำข้อสอบหลายชุด และควรออกข้อสอบหลาย ๆ ลักษณะ เช่น เลือกคำตอบเติมคำในช่องว่างเขียนอธิบายการประยุกต์ หรือแสดงความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง ไม่ควรออกแต่ความจำที่เป็นข้อเท็จจริงจากในหนังสือเรียน ทั้งนี้ลักษณะข้อสอบควรสนองผู้ตอบข้อสอบที่มีความถนัดแตกต่างกัน

นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การทุจริตในการเรียนแก้ไขได้ หากครูสอนให้เข้าใจตรงประเด็น ออกข้อสอบนักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ ใช้วิธีสอนที่ไม่น่าเบื่อ มีวิธีการจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน จะได้ไม่หนีเรียน เพราะถ้าไม่ได้เรียนไม่รู้เนื้อหา นักเรียนจึงต้องลอกข้อสอบลอกการบ้าน เพราะไม่ว่าพ่อแม่หรือครูคาดหวังว่านักเรียนต้องได้คะแนนมาก

นักเรียนส่วนหนึ่งมองว่า การทุจริตในการเรียนเป็นประเด็นที่ตัวนักเรียนเอง หากอยากได้ความรู้และพัฒนาตัวเองก็ไม่ควรลอกเพราะเป็นการทำลายตัวเอง ให้เพื่อนลอกก็เป็นการทำลายเพื่อนไปด้วย นอกจากนี้ครูและผู้บริหารควรร่วมมือกันหาทางป้องกันแก้ไขการทุจริตในการเรียนควรมีการประชุมครู วางแผนการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาน้อยลง ครูสอนน้อยลงแต่ให้โอกาสนักเรียนคิดมาก นักเรียนจะได้มีความคิดเป็นของตนเอง ครูต้องรู้จักพูดคุยกับนักเรียนรู้วิธีอบรมและชี้แนะนักเรียน ในส่วนของผู้ปกครองมีผลน้อยเนื่องจากไม่ได้พูดคุยถึงปัญหานี้มากนัก ได้แต่พูดคุยแลกเปลี่ยนวิธีการทุจริต

4.2 ความคิดเห็นของครู

จากแบบสอบถามและข้อมูลจากการสนทนากลุ่มพบว่า ครูป้องกันการทุจริตของนักเรียนในระดับหนึ่ง โดยใช้การพูดคุยและกล่าวถึงโทษของการทุจริตในการเรียน ให้นักเรียนฟังบ่อย ๆ เอาใจใส่ นักเรียนมากขึ้น เข้มงวดในการสอบ เน้นข้อสอบอัตนัยและการให้นักเรียนทำงานให้เสร็จในชั่วโมงเรียน ทั้งนี้จากการสนทนากลุ่มครูเห็นว่า ปัญหาการลอกการบ้านเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดและควรได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่มีทั้งคล้ายและแตกต่างกันไปตามสาระการเรียนรู้

แนวทางป้องกันการแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเรียนที่ครูได้ทำแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับห้องเรียน กล่าวคือ ครูพยายามชักชวนและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการทุจริตให้นักเรียนได้เห็น กำหนดให้งานทุกชิ้นเสร็จในคาบเรียน ตั้งกฎกติกาและผลที่จะได้รับหากมีการทุจริต ให้นักเรียนทำงานเพิ่มขึ้น หากกินแรงเพื่อนในการทำงานกลุ่ม ใช้ข้อสอบหลายชุดหรืองานที่เปิดอิสระทางความคิด ไม่มีถูกหรือผิดทั้งหมด ให้สอบแก้ตัว ทั้งนี้ครูพยายามใช้วิธีการอะลุ่มอล่วยเป็นส่วนใหญ่ เพราะเกรงว่าผู้บริหารจะเพ่งเล็งว่าสอนไม่ดี เด็กไม่รู้เรื่อง จึงทำให้เด็กลอกกัน และทำการทุจริตในการเรียน ผู้วิจัยได้เชิญชวนให้ครูแต่ละคนเขียนแนวทางปฏิบัติที่เห็นว่าน่าจะป้องกันและแก้ไขการทุจริตในการเรียนได้ โดยครูให้ข้อสังเกตว่า โครงการที่จะทำควรเป็นโครงการที่ต่อเนื่อง เนื่องจากหลาย ๆ โครงการมักจะประมาทตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ขาดการติดตามระยะยาว ทำให้การแก้ไขได้ไม่เต็มที่และไม่สามารถแก้ไขได้อย่างถาวร

5. สถานภาพของนักเรียนและครู

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.60 มีเกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 4.00 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 40.80 บิดาส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.55 มารดาส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.42 นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 84.56

ครูส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.90 และส่วนใหญ่สอนภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 17.11

อภิปรายผล

1. สภาพการณ์การทุจริตในการเรียนและแนวทางป้องกัน

ผลการวิจัยพบว่าทั้งนักเรียนและครูมากกว่าร้อยละ 90 เคยเห็นการทุจริตในการเรียน และนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 75 ขอมรับว่าเคยทุจริตในการเรียน

ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นตัวเลขที่สูงมาก และคงปฏิเสธไม่ได้ว่า การทุจริตในการเรียนเกิดขึ้นจริงและเป็นเครื่องยืนยันว่าการทุจริตในการเรียนเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในทุกโรงเรียน หรือในทุกชั้นเรียน ก็ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Taylor and Pogrebin (2002), Littlefair (2001) McCabe (1999) และ Bruggeman and Hart (1996) ที่พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เคยทุจริตในการเรียน ทำให้มองในภาพกว้างได้ว่า การทุจริตในการเรียนเกิดขึ้นในทุกสังคม แม้ว่าหลายคนอาจคิดเป็นเรื่องของเด็ก ๆ ในสังคมห้องเรียนเล็ก ๆ แต่ผู้วิจัยกลับเห็นว่าการทุจริตในการเรียนเป็นต้นกล้าที่อาจจะเติบโตเป็นการทุจริตคอร์รัปชันได้ และยังเป็นสัญญาณเตือนพร้อมหลักฐานมัดตัวจนค้นไม่หลุดว่าคนในสังคมขาดจริยธรรมที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยที่รัฐได้กำหนดให้ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นจริยธรรมที่คนไทยควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เด็ก โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานและเป็นผู้รับผิดชอบ (กรมวิชาการ, 2525 และ 2544) แต่ผลจากการวิจัยตกย้ำให้เห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียนยังไม่เป็นผล

ในการปลูกฝังคุณลักษณะของ “คนดี” มีจริยธรรมที่พึงประสงค์ของคนไทยนั้น การอบรมของครูอาจารย์ในโรงเรียนมีบทบาทสำคัญมากพอ ๆ กับบทบาทของพ่อแม่จากบ้าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ครูและเพื่อนนักเรียนเป็นตัวแบบที่สำคัญมากเพราะในสังคมปัจจุบันเด็กใช้ชีวิตในโรงเรียนมากกว่าบ้าน เวลาพูดคุยกับพ่อแม่ที่บ้านน้อยลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่รัดตัว ดังนั้น สังคมโรงเรียนจึงเป็นสังคมจำลอง ให้เด็กได้เรียนรู้พัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม กล่าวคือ โรงเรียนเป็นสนามฝึกความเป็น “คน(ไทย)” ที่พึงประสงค์ที่ดีที่สุด โดยรัฐได้คาดหวังให้ผู้ผ่านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

เราคงปฏิเสธได้ยากว่า ครูและพ่อแม่ส่วนใหญ่ (บวกกับความคาดหวังของสังคม) อยากให้ลูกและลูกศิษย์เป็นคนเก่ง รู้และจำเนื้อหาได้มากมาย ทำข้อสอบได้คะแนนสูง เพราะเกณฑ์เหล่านี้ สอนและวัดความสำเร็จได้ง่ายและเห็นผลทันตา และเป็นสิ่งจำเป็นในการแข่งขันศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไป และความสำเร็จในหน้าที่การงาน ต่างจากการเป็น “คนดี” และ “มีสุข” ซึ่งสองตัวบ่งชี้นี้ สอนเป็นตัวหนังสือได้ยากมาก หากต้องเน้นการปฏิบัติจริง และต่อเนื่องระยะยาว วัดเป็นคะแนนไม่ได้ แต่สังเกตได้จากพฤติกรรมค่านิยมและความรู้สึกนึกคิด และที่สำคัญไม่ใช่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อและอาชีพการงานจริงจังก่อนนัก ทั้ง ๆ ที่สำนักงานมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าต้องมีความเมตตา กรุณา ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการประหยัด แต่ในขณะที่ผลของงานวิจัยนี้เป็นข้อพิสูจน์ได้ระดับหนึ่งว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตที่น่าเป็นห่วงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และแสดงให้เห็นว่า โรงเรียน ครู พ่อแม่และการศึกษาทั้งระบบควร

ต้องกลับมาพิจารณาพุทธศาสตร์การสร้าง “คนดี” ในสังคมไทยกันใหม่ พร้อมกับต้องใช้คุณลักษณะ และตัวบ่งชี้เหล่านี้ให้จริงจังและเป็นระบบมากขึ้น

นักการศึกษา ครู นักเรียน ผู้บริหารและพ่อแม่ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชน ควรต้องหันมาทบทวนการให้น้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้ทั้งสามตัวข้างต้นในแต่ละช่วงชั้น กำหนดยุทธศาสตร์มาตรการและแนวปฏิบัติให้ชัดเจน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การปลูกฝังการเป็นคนดี เด็กดี ควรมาก่อนการเป็นคนเก่ง-เด็กเก่ง เพราะต้องใช้เวลานานกว่าและทำได้ยากกว่า นั้นหมายถึง การปลูกฝังให้เป็นนิสัย สัมมนจนเป็นค่านิยมของการเป็นคนไทยที่ดี เริ่มต้นที่เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต และมีวินัยในตนเอง ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีทิศทางที่แน่นอนและร่วมกันในทุกสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นเพียงสโลแกนของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ครูและผู้บริหารจำเป็นต้องทำความเข้าใจธรรมชาติและจิตวิทยาของเด็กและเยาวชนให้ชัดเจนก่อนวางนโยบายและแนวปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการศึกษา เพื่อเข้าใจว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ และแนวทางปลูกฝัง อาทิ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Bandura, 1977) ที่กล่าวถึงวิธีการปลูกฝัง จริยธรรมไว้ 3 วิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ การให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียน การใช้ตัวอย่างและการอธิบาย โดยใช้ทฤษฎีทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg (1976) ที่กล่าวถึง พัฒนาการวุฒิภาวะเชิงจริยธรรมมาเป็นฐานกำหนดกรอบความเหมาะสมของกิจกรรมและอายุ ของเด็กในแต่ละช่วงชั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่า แนวคิดของทฤษฎีปรากฏการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดของ Rogers (1954, 1976) ที่เน้นการสร้างอัตมโนทัศน์ หรือ Self-Concept คือ การเห็นภาพของตนว่ามีลักษณะนิสัย อย่างไร และนำไปสู่การสร้างเสริมการมองเห็นคุณค่าใน ตนเอง (Self-Esteem หรือ Self-Worth) ที่จะนำไปสู่การเคารพตนเอง (Self-Respect) ในที่สุด โดยนักการศึกษา ครู และผู้บริหารควรคำนึงถึงรากเหง้าของคนไทยผู้ซึ่งมีวัฒนธรรม และค่านิยม เฉพาะตัว มีศาสนาพุทธเป็นฐาน เป็นแกนของชีวิต (แม้ว่ามีข้อที่ต้องปรับแก้ไขอยู่มากก็ตาม) ทั้งนี้เมื่อนักวิชาการ ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองเข้าใจทั้งศาสตร์ตะวันตกที่จะเข้ามาช่วยหนุน ทุนเดิมที่มีความเป็นพุทธอยู่แล้ว การถอดรหัสจากนามธรรมเป็นรูปธรรมในเชิงยุทธศาสตร์สู่การ ปฏิบัติจริงจัง ทำให้การป้องกันการทุจริตในการเรียนที่เน้นการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตน่าจะเป็น มรรคเป็นผลมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับนโยบายของโรงเรียน และการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

รหัสความซื่อสัตย์ (Honor Codes) เป็นแนวคิดที่น่าจะลองศึกษาลงลึก เพื่อนำมา ใช้เสริมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยวินัยของนักเรียนและนักศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การว่ากล่าวตักเตือนดูเหมือนจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผลวิจัยการศึกษาของ Scott (2001), Littlefair (2001) McCabe and Trevino (2002), และ McCabe (1999) พบว่าในชั้นเรียน โรงเรียนและ มหาวิทยาลัยที่มีการกำหนดรหัสความซื่อสัตย์ ยุทธศาสตร์ แนวปฏิบัติและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน

มีการทุจริตในการเรียนน้อยกว่าชั้นเรียน โรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่ไม่มีการกำหนดรหัสความซื่อสัตย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมจากศูนย์ความซื่อสัตย์ทางการศึกษา (Center of Academic Integrity) ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัย Duke ในรัฐ North Carolina ประเทศสหรัฐอเมริกา ศูนย์นี้เป็นการรวมตัวของ โรงเรียนและมหาวิทยาลัยมากกว่า 200 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา และแคนาดาพบว่า รหัสความซื่อสัตย์ แตกต่างไปจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดบท “ลงโทษ” นักเรียนและนักศึกษาที่ประพฤติผิดวินัย ซึ่งการทุจริตในการเรียนเป็นส่วนหนึ่งด้วย ในขณะเดียวกัน รหัสความซื่อสัตย์ จะเน้นการส่งเสริมและเชิดชูความซื่อสัตย์ของนักเรียนและนักศึกษาเป็นพันธกิจหลักและปฏิบัติอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม โดยผู้กำหนดรหัสความซื่อสัตย์ของแต่ละสถานศึกษาได้แก่ นักเรียน/ นักการศึกษา ครู ผู้บริหารและผู้ปกครอง นอกจากนี้หากมีการทุจริตในการเรียนเกิดขึ้น บทลงโทษ จะจริงจังและเฉียบขาดถึงขั้นคว่ำบาตร (Sactions) และให้ออกจากสถานศึกษาในที่สุด

นอกจากนั้น ในระดับชั้นเรียน การแสดงจุดยืนเชิงจริยธรรมของครูให้นักเรียน ได้รับรู้ โดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ตั้งแต่วันแรกของการเรียนการสอน เป็นอีกมาตรการการป้องกัน ทั้งนี้ครูควรกล่าวเตือนกฎ กติกาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นระยะๆ ตลอดภาคเรียน โดยพูดคุยอย่างเป็นมิตร แต่จริงจังและไม่ใช้การข่มขู่ อาจช่วยลดการทุจริตได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยเองใช้วิธีนี้กับทุกกระบวนการวิชาที่รับผิดชอบตั้งแต่การสอนระดับปริญญาตรี โทและเอก โดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในความคาดหวังจากนักศึกษา และได้ชี้แจงพูดคุยถึงลักษณะงานแต่ละชิ้น การสอบ ลักษณะงานและการตอบข้อสอบที่รับได้และรับไม่ได้ พร้อมแสดงตัวอย่างของลักษณะงานหรือคำตอบที่มีร่องรอยของการทุจริต เช่น ลอกงานเพื่อน หรือการคัดลอกความคิดของผู้อื่นจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ โดยไม่อ้างอิง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการทำงานไว้อย่างชัดเจน และจากประสบการณ์ในการสอนก่อนและหลังการแสดงจุดยืนเชิงจริยธรรมพบว่า ก่อนใช้มาตรการนี้ พบว่า นักศึกษาจำนวนหนึ่งลอกงานเพื่อนมาส่ง และลอกข้อสอบ (Take Home) เพื่อน โดยปรับภาษาบ้างเล็กน้อย รวมทั้งคัดลอกข้อความจากสื่อต่าง ๆ แล้วนำมาปะติดปะต่อกัน แต่หลังจากที่ผู้วิจัยแสดงจุดยืนเชิงจริยธรรมและแสดงความเอาใจจริงเอาใจ และใช้ร่องรอยการทุจริต เป็นตัวอย่างให้นักศึกษาได้เห็น การทุจริตในการเรียนไม่ปรากฏให้เห็นอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Holm (2001) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อลดการทุจริตในการเรียนและพบว่า การสื่อสารอย่างสม่ำเสมอระหว่างครูและนักเรียนเกี่ยวกับกฎ กติกาที่เกี่ยวข้อง สามารถลด พฤติกรรมการทุจริตในการเรียนได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนถึงความคาดหวังของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมทุจริตในการเรียนและความซื่อสัตย์นี้ อาจส่งผลให้นักเรียนเห็นว่าการลอก ข้อสอบทำได้ง่าย เป็นเรื่องสนุกและท้าทาย ต้องทบทวนพฤติกรรมของตนเองและปรับเปลี่ยนเป็นตั้งใจเรียนมากขึ้นในที่สุด

2. ทำไมนักเรียนท้อใจในการเรียนและแนวทางแก้ไข

2.1 เรียนไม่รู้เรื่อง ทำข้อสอบไม่ได้ แต่ไม่อยากสอบตก

นักเรียนให้เหตุผลว่า ที่ต้องท้อใจในการเรียน เนื่องจากตนเองทำข้อสอบหรือการบ้านไม่ได้ เป็นผลมาจากไม่ได้อ่านหนังสือ ไม่เข้าใจที่ครูสอน ไม่ตั้งใจเรียน แต่อยากได้คะแนนมากหรือไม่อยากสอบตก สอดคล้องกับสาเหตุที่มาจากตัวครู โดยนักเรียนกล่าวว่าครูสอนไม่รู้เรื่อง สอนไม่ครอบคลุม สอนนอกเรื่อง และออกข้อสอบยากเกินไปหรือไม่สอดคล้องกับที่สอนไว้ และให้งานมากเกินไป นอกจากนี้ตัวครูเองยอมรับว่า ความบกพร่องในการสอนของครูมีผลทำให้นักเรียนท้อใจในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Evans and Craig (1990), Murdock, Hale, and Weber (1998) ที่พบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาท้อใจในการเรียนเนื่องจากครูสอนไม่รู้เรื่อง ไม่มีความสามารถเพียงพอ จนนักเรียนไม่ศรัทธาหรือเชื่อถือ และเนื้อหาที่สอบและที่เรียนไม่สอดคล้องกัน

หากพิจารณา ในรายละเอียดพบว่า การท้อใจในการเรียนสามารถแบ่งเวลาของเหตุการณ์ออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ ๆ กล่าวคือ ช่วงก่อนเกิดการท้อใจในการเรียน ซึ่งเป็นช่วงการเรียนรู้ และเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากครูในชั้นเรียน และช่วงเกิดการท้อใจในการเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการทบทวน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นกระแสปั่นป่วนถึงคุณภาพการสอนของครูอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยมองว่าในเบื้องต้นการท้อใจในการเรียนเริ่มต้นที่ชั้นเรียน และเป็นเงื่อนไขระหว่างครูและนักเรียนเป็นหลัก ดังนั้น แนวทางแก้ไขจำเป็นต้องเริ่มที่ครู โดยครูต้องกลับมาทบทวนความเหมาะสมเนื้อหา วิธีสอน กิจกรรม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและที่สำคัญการเลือกใช้การวัดและประเมินผล ที่สามารถวัดการเรียนรู้ของนักเรียน ที่มีความสามารถต่างกันได้อย่างเหมาะสมและแม่นยำ ทั้งนี้ จากงานวิจัยของ Schab (1991) พบว่า การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ (Being Graded on a Curve) ผลักดันให้นักเรียนท้อใจในการสอบ เนื่องจากนักเรียนไม่อยากสอบตก หรือได้เกรดต่ำ และการตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์เป็นการประเมินผลที่ส่งเสริมการเปรียบเทียบทางสังคม (Social Comparisons) การแข่งขันกับเพื่อนคนอื่น และเป็นแรงเสริมให้ท้อใจ ผู้วิจัยเห็นว่า หากครูปรับวิธีวัดและประเมินผล ที่หลากหลายให้โอกาสและเน้นความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนมากขึ้น อาจส่งผลให้นักเรียนท้อใจน้อยลง

ยิ่งไปกว่านั้น แม้ว่าผู้วิจัยจะไม่มีข้อมูลมายืนยันแต่มั่นใจว่า ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบปรนัย ซึ่งง่ายต่อการคัดลอกหรือถามคำตอบจากเพื่อน สอดคล้องกับ ฮ.นิคสุก (2547) ที่กล่าวว่า การทดสอบวัดความรู้จะมีแต่ข้อสอบแบบปรนัยที่ทำให้คนไม่มีความคิด ทำให้คนพร้อมจะโกงและสามารถโกงข้อสอบได้ง่าย ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากการแก้ไขพฤติกรรมท้อใจในการเรียนของนักเรียน ซึ่งอาจใช้เวลาระยะยาว อีกทางเลือกที่ครูทำได้โดยไม่

ต้องอาศัยระบบและเห็นผลในระยะเวลาสั้น ๆ คือการออกข้อสอบปรนัยให้น้อยลง ใช้ข้อสอบลักษณะอื่น เพิ่มขึ้นและที่สำคัญ ครูควรใช้หลักฐานอื่น ร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักเรียน จากแบบสอบถามสรุปได้ว่า ลักษณะของข้อสอบมีผลต่อความยากง่ายของการลอกข้อสอบ กล่าวคือ ข้อสอบที่ลอกกันได้ง่าย จะเป็นข้อสอบที่แสดงวิธีทำ ให้เขียนวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และปฏิบัติจริง ซึ่งยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Murdock (1999) ที่กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยส่ววิธีช่วยลดความกดดันในการสอบได้ และการใช้ข้อสอบปรนัยอย่างเดียวไม่สามารถวัดความสามารถของนักเรียนได้เสมอไป เนื่องจากธรรมชาติของข้อสอบที่นักเรียนสามารถตอบถูกด้วยการเดาได้ อีกทั้งครูไม่ทราบความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนในขณะที่เดียวกันครูก็ไม่สามารถประเมินการสอนที่แท้จริงของตนเองได้ ซึ่งในปัจจุบัน ครู อาจารย์มีความพยายามที่จะปรับกลยุทธ์ในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระดับสูง โดยเน้นกระบวนการคิดและเขียนให้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น เจนสมุทร แสงพันธ์ (2548, หน้า 86-93) ได้นำเสนอการใช้คำถามปลายเปิดในการจัดการเรียนการสอน การวัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการสร้างเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความคิดขั้นสูง ซึ่งครูสามารถเรียนรู้และวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนเรียนรู้อย่างไร และนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันยังสามารถตอบหรือเข้าถึงปัญหาจากคำถามปลายเปิด ตามความสามารถของนักเรียนเอง ทั้งนี้ครูสามารถใช้คำถามปลายเปิดในชั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้ขั้นสอน ในแบบฝึกหัดที่เป็นการบ้าน และในการสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้ รัชนิกร ทองสุขดี (2545, หน้า 45-51) ได้กล่าวถึงการใช้การเขียนสะท้อนคิดในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการออกข้อสอบ

แรงจูงใจในการเรียนเป็นอีกประเด็นที่ไม่ควรมองข้าม ครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ทุกคนมีพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจด้านจิตวิทยาการเรียนการสอนอยู่แล้ว แต่มักไม่ได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า หากครูสร้างแรงจูงใจในการเรียนรวมทั้งแรงจูงใจในการสอนของตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ บนฐานวิชาการ อาทิ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1954) หรือ/และ McClelland (1985) แล้วจะส่งผลให้นักเรียนเห็นคุณค่าของบทเรียนหรือเนื้อหาที่ครูนำเสนอ สนใจในการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถควบคุมการเรียนรู้และความสำเร็จของการเรียนรู้ของตนเองได้มากพอ การทุจริตในการเรียนของนักเรียนคงไม่มากมายอย่างที่ผลของงานวิจัยนี้เสนอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anderman, Griesinger, and Westerfield (1998) และ Murdock, Hale, and Weber (1998) ที่พบว่า หากครูให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความสามารถคิดวิเคราะห์อย่างอิสระ บนฐานของเนื้อหาบทเรียนนี้นักเรียนสนใจและ

ความสามารถของนักเรียนแต่ละคน กล่าวคือ ครูเน้นกระบวนการและความพยายามที่จะเรียนรู้ของนักเรียน มากกว่าผลลัพธ์ที่ออกมา ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การให้คะแนนและตัดเกรดทำได้ง่าย สะดวกและเห็นผลทันตา อาจจะเป็นข้ออ้างที่ครูจะใช้ในการต่อรองกับทางเลือกที่น่าเสนอข้างต้น

2.2 ความขี้เกียจและไม่ตั้งใจเรียน

การทุจริตในการเรียนนอกจากจะมีสาเหตุมาจากครูแล้ว ตัวนักเรียนเองเป็นปัจจัยที่ไม่ควรมองข้าม ครูกล่าวว่า ความขี้เกียจ ไม่ตั้งใจเรียน และขาดความรับผิดชอบเป็นสาเหตุให้นักเรียนทุจริตในการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาลงลึกหาที่มาของลักษณะนิสัยเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความขี้เกียจหรือไม่ตั้งใจเรียน ครูคงต้องทำความรู้จักกับนักเรียนของตนเองให้ดีขึ้นโดยพิจารณาที่มาของปัญหาของนักเรียน ที่ไม่อยากทำงาน ไม่ตั้งใจฟัง นั่งเฉย ๆ ตาเหม่อลอย มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง เกี่ยวข้องกับระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนไหมนักเรียนจำนวนมากอาจต้องเดินทางออกจากบ้านตั้งแต่เช้าตรู่ ถึงโรงเรียนต้องมานั่งเรียนในชั้นเรียน ที่แออัด โต๊ะเก้าอี้ ไม่เหมาะสม ผสมผสานกับเสียงดังอีกทีก็จากชั้นเรียนตัวเอง เพื่อนข้างห้อง ช่วงบ่ายไม่ต้องพูดถึง อากาศร้อนบวกกับวิทยุเจเรญเคิบโต ที่พร้อมจะกลับไหลได้ตลอดเวลา หรือมีนักเรียนจำนวนมากน้อยเท่าไร ที่ต้องช่วยครอบครัวทำงานหรือต้องทำงานช่วยเหลือตนเอง เพราะจากข้อมูลจากงานวิจัยนี้ พบว่า นักเรียนร้อยละ 84.56 อาศัยอยู่กับบิดามารดาโดยบิดาร้อยละ 49.49 และมารดาร้อยละ 49.80 มีอาชีพค้าขายและรับจ้าง ซึ่งอาจสอดคล้องกับงานวิจัยของ Steinberg (1996) และ Schab (1991) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอเมริกาส่วนใหญ่ ทำงานตอนเย็นและวันหยุดสุดสัปดาห์ ทำให้ไม่มีเวลาทำการบ้าน รายงานหรือโครงการต่าง ๆ รวมทั้งไม่มีเวลาพอในการเตรียมสอบ การใช้เวลาของนักเรียนอาจเป็นงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่โรงเรียนควรวางแผนนโยบายให้ครูประจำชั้นทำไว้ โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีนักเรียนหลายพันคน ซึ่งผู้วิจัยคาดคะเนว่าในแต่ละระดับชั้นคงมีหลายห้อง และแต่ละห้องคงมีนักเรียนไม่น้อยกว่า 50 คน งานนี้คงเป็นงานที่ทำทนายสำหรับครูอยู่มาก แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ หากครูผู้สอนใช้ครูประจำชั้นเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น คงจะไม่ใช่เรื่องยากที่จะเริ่มต้น ยิ่งครูผู้สอนรู้จักนักเรียนของตนเองมากเท่าไร ยิ่งจะเป็นฐานกำลังสร้างเกราะป้องกันการทุจริตในการเรียน และปัญหาวัยรุ่นอื่น ๆ ได้อย่างมาก ทั้งนี้ ครูควรนำข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นมากพอ

2.3 พลังเพื่อน-พลังรัก

นักเรียนและครูกล่าวว่า เพื่อนเป็นแรงผลักดันให้เกิดการทุจริตในการเรียน โดยนักเรียนให้เหตุผลว่า เพื่อนอนุญาตให้ลอกและทำตามเพื่อนในกรณีที่เป็นผู้ลอกและรัก สงสาร เกรงใจเพื่อนและกลัวเพื่อนเกลียด ในกรณีเป็นผู้ให้ลอกทั้งนี้ครูให้เหตุผลที่ค่อนข้างสอดคล้องกับนักเรียนว่า การทุจริตในการเรียนเนื่องจาก รัก สงสาร เห็นใจ แสดงน้ำใจเพื่อนหรือกลัวเพื่อนเกลียด

ไม่คบหรือนินทา ผู้วิจัยมองว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงของวัยรุ่นที่เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มเพื่อนในรุ่นเดียวกัน สอดคล้องกับ สมพร สุทัศน์ย์ (2541, หน้า 37-41) ที่กล่าวโดยสรุปว่าเด็กในช่วงอายุ 12 - 18 ปี โดยเฉพาะในช่วงอายุ 12 – 15 ปี หรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอน ต้นเป็นวัยที่มีทักษะความมั่นใจและต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม การกระทำและความต้องการจึงมักขัดแย้งกับความต้องการ ของผู้ใหญ่เสมอและเป็นช่วงที่ควรปลูกฝังความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ ส่วนในช่วงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออายุระหว่าง 15 – 18 ปี เด็กมักทำตามกลุ่มนิยมและคลั่งไคล้อะไรที่เหมือน ๆ กัน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยไม่แปลกใจเลยว่าเพื่อนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการทุจริตในการเรียน สอดคล้องกับผลวิจัยของ Taylor and Pogrebin (2002), McCabe (1999), และ Thorpe, Pittenger, and Reed (1999) ที่พบว่า เพื่อนสร้างแรงกดดันให้ทุจริตในการเรียนทั้งในเชิงแข่งขัน และการช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมองว่า ครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา น่าจะใช้พลัง “เพื่อน” ให้เป็นเชิงบวกมากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ พบว่า รูปแบบการทุจริตในการเรียนที่นักเรียนใช้ส่วนใหญ่เป็นการร่วมมือกันกับเพื่อน เราควรใช้เพื่อนเหล่านี้เป็นพลังต่อต้านแทนการส่งเสริมการทุจริตในการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ McCabe and Trevino (2002) ที่กล่าวถึงการให้ “วัฒนธรรมเพื่อน” หรือ Peer Culture ไว้ใน รหัสความซื่อสัตย์ที่ใช้เพื่อนเป็นผู้ช่วยในการเรียนรู้ชักชวนกันเรียน ช่วยเหลือเพื่อนอย่างถูกวิธี โดยมีแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา ซึ่งหากผู้บริหาร ครู และนักเรียนร่วมมือกันปรับและสานต่อโครงการ “เพื่อนช่วยเพื่อน” ที่บางโรงเรียนทำอยู่แล้ว ให้มีทิศทางชัดเจนและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น

พลังเพื่อน-พลังรักนี้ อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่น่ามาใช้นรณรงค์ลด-เลิกการลอกการบ้าน โดยผนึกพลังกับเทคนิคต่าง ๆ ที่ครูวางแผนไว้ ในการสนทนากลุ่มครูได้นำเสนอเทคนิคที่น่าสนใจที่ใช้ในการป้องกันการลอกการบ้านหรือชิ้นงาน ซึ่งเป็นการทุจริตที่ส่วนใหญ่ร่วมมือกับเพื่อน ได้แก่ การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดให้เสร็จภายในชั่วโมง ใช้เทคนิคการส่งงานเน้นความแตกต่าง หลากหลายและสร้างสรรค์ของชิ้นงาน โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน มีการติดตามผลงานเป็นระยะ เป็นต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เทคนิคเหล่านี้เป็นตัวสะท้อนให้เห็นว่า หากครูเอาใจใส่ รับผิดชอบของงานสอนทุกขั้นตอน ใกล้ชิด รู้จักมักคุ้นรักและปรารถนาให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกวินัยในตนเองแล้ว ปัญหาการทุจริตในการเรียนจะลดลงได้

3. ความหวังที่ท้าทาย

คงเป็นเรื่องยากที่จะปฏิเสธว่า สังคมปัจจุบันมีความซับซ้อน และการแข่งขันสูง ซึ่งพลังจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีต่าง ๆ ผลักใ้คนในสังคมละทิ้งค่านิยมอันดีงาม ที่สั่งสมกันมานานนับพันปี ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นค่านิยมที่กำลังถูกลบเลือนด้วยระบบการแข่งขันที่ขาดการกั้นกรองความถูกต้อง ทำให้คนไทยในสังคมแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการโดยไม่คำนึงว่าได้มาอย่างไร ขอให้ได้มาก่อนจะมีผลกระทบกับตนเองหรือคนรอบข้างหรือไม่ค่อยว่ากัน สอดคล้องกับ อานันท์ ปันยารชุน (2543) ที่กล่าวว่า ค่านิยมของสังคมที่บิดเบือนส่งผลกระทบต่อการสร้างนิสัยบุคคล มีอิทธิพลต่อการแยกแยะว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรดี อะไรเลว และส่งผลต่อมาถึงการตัดสินใจว่าอะไรควรทำและอะไรไม่ควรทำ การทุจริต (คอร์รัปชัน) เป็นเรื่องที่แยกออกไม่ได้จากเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วยจริยธรรม อุปนิสัย และค่านิยมเป็นสิ่งจำเป็นต้องแก้ไขควบคู่กันไปแต่เป็นเรื่องระยะยาว สอดคล้องกับ McCabe and Trevino (2002) ที่กล่าวว่าการสร้างวัฒนธรรมความซื่อสัตย์ทางการเรียน (Culture of Academic Integrity) ใช้เวลาระยะยาว และการปวารณาตน (Commitment) ของทุกฝ่ายในแต่ละสถานศึกษา และที่สำคัญคือการหยิบยกการสร้าง “คนดี” เป็นอันดับแรกของพันธกิจเร่งด่วน

แม้ว่าผลการวิจัยฉายภาพ สถานการณ์เชิงลบของการทุจริตในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยยังมองเห็นความหวังที่ท้าทายในการแก้ไขปัญหานี้ อย่างน้อยที่สุด แต่สำคัญอย่างยิ่งที่ทั้งครูและนักเรียนมีความกล้าหาญในการเผชิญหน้าและยอมรับปัญหานี้เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนของตนเอง ซึ่งตอนเริ่มต้นลงมือสำรวจโรงเรียนต่าง ๆ ผู้วิจัยเกิดความวิตกกังวลอยู่บ้างกับท่าทีของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกให้เห็นเมื่อทราบถึงประเด็นงานวิจัยนี้ อย่างไรก็ตามเมื่อการทุจริตในการเรียนได้รับการมองว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และควรได้รับการแก้ไข ผู้วิจัยถือว่าเป็นการเริ่มต้นของวันนี้ในการสร้างวัฒนธรรมความสุจริตในสังคมของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นการขับเคลื่อนความสุจริตสู่สังคมใหญ่ในที่สุด

นอกจากนี้ นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความรู้สึกรังเกียจจริยธรรมต่อการทุจริตในการเรียนว่าการทุจริตเป็นเรื่องน่าอาย (ร้อยละ 82.68) รู้สึกอายเมื่อถูกต่อว่าเรื่องการลอกการบ้านและลอกข้อสอบ (ร้อยละ 79.53) คนที่ไม่โกหกเป็นคนที่น่าชื่นชม (ร้อยละ 83.53) ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าสถานการณ์การทุจริตในการเรียนนี้ยังมีหนทางแก้ไขให้ดีขึ้นได้ เนื่องจากนักเรียนยังมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี แม้ว่าพฤติกรรมทุจริตในการเรียนที่เกิดขึ้นเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างน้อยของคนในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นตัวนักเรียน ครู และผู้บริหารและเป็นกระแสบานใหญ่สะท้อนให้เห็นสภาพเชิงจริยธรรมของสังคมก็ตาม ในขณะเดียวกันผลวิจัยยังนำเสนอข้อมูลที่

น่าเป็นห่วง กล่าวคือ ยังมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 60 กล่าวว่า การโกหกเป็นวิธีการเอาตัวรอดทุจริตเมื่อจำเป็นจริง ๆ และการลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนอนุญาตถือว่าไม่ผิด ซึ่งทัศนคติเหล่านี้ ผู้วิจัยมองว่านักเรียนสับสนระหว่าง ความรู้เชิงจริยธรรม ทัศนคติเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม เห็นได้จากนักเรียนรู้ว่าการ โกหกหรือลอกข้อสอบไม่ดี แต่ยังมีพฤติกรรมนั้นอยู่เพื่อให้พ้นผิดหรือเพื่อไม่ให้สอบตก ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ แสดงออกตามค่านิยมที่มีอยู่ สอดคล้องกับ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ที่กล่าวว่าค่านิยมสร้างสมให้ตัวเด็กเริ่มจากสถาบันครอบครัวเมื่อเข้าโรงเรียนมีครู เพื่อนและสื่อเป็นตัวช่วยในการสร้างเสริมให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น โดยเด็กนำเอาค่านิยมพื้นฐานที่ได้จากครอบครัวมาพิจารณาและนำมาปรับเป็นค่านิยมของตนเองรวมทั้งค่านิยมทางจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ครู เพื่อน และผู้บริหารหรือโรงเรียนโดยรวมเป็นเจมิตที่สำคญยิ่งต่อทิศทางที่นักเรียนต้องเลือกระหว่างสุจริตกับทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูต้องเป็นผู้นำและผู้บริหารเป็นเจ้าภาพในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเสริมและสานความซื่อสัตย์สุจริตและปรับพฤติกรรมการทุจริตในการเรียน ซึ่ง Bandura (1977) กล่าวว่า พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ โดยการสังเกต การเลียนแบบ และการเอาแบบอย่าง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบและลบเป็นบวกได้ กล่าวคือหากตัวแบบดีอยู่ในสิ่งแวดล้อมดี พฤติกรรมเลียนแบบและเอาแบบอย่างควรดีด้วย ในทางกลับกันหากตัวแบบไม่ดี เพื่อนรอบข้างลอกการบ้าน ลอกข้อสอบ และบดทลงโทษไม่จริงจังเมื่อเด็กเข้าสู่โรงเรียนที่แต่การทุจริตในการเรียน ไม่นานนักเด็กก็จะเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น

จากแนวคิดของ Bandura (1977) ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ครูและผู้บริหารควรส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นสังคมสุจริตโดยสรรหาตัวแบบที่ดี สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสุจริต คิดซื่อสัตย์ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้หลายแนวคิดไว้ข้างต้นแล้ว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวคิดของ Rogers ที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่ความวิวัฒนะ โดยได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์มีธรรมชาติใฝ่ดี ดังนั้น มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาพัฒนาตนตามศักยภาพเฉพาะตน ภายใต้อการชี้แนะที่ถูกต้อง ดังนั้นการเรียนการสอนในโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักความเป็นตัวเอง (Self - Concept) และเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Worth and Self - Esteem) ให้ถูกทางอย่างจริงจังมากขึ้น เพื่อให้เป็นกรอบการสร้างวินัยในตนเองอย่างยั่งยืน และยังเป็นเกราะป้องกันการทุจริตและไม่ถูกต้องเชิงจริยธรรมของแต่ละบุคคลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะใน 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การทุจริตในการเรียนเกิดขึ้นในห้องเรียนและอยู่ภายใต้เงื้อมมือของครูและนักเรียนเป็นหลัก ดังนั้นครูผู้สอนจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ทั้งรูปแบบ วิธีการ ทักษะคติเชิงจริยธรรมของการทุจริตในการเรียนและข้อเสนอแนะของทั้งครูและนักเรียนเป็นฐานในการสร้างเสริมคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตและวินัยในตนเองของนักเรียนในห้องเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารควรนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางนโยบายและร่วมกันวางแผนปฏิบัติกับครู นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันการทุจริตในการเรียน และยังเป็นการสร้างจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการป้องกันการทุจริตในการเรียน ดังนั้นนักการศึกษาและครูควรทำวิจัยในชั้นเรียนที่ศึกษาตัวแปรที่หลากหลายและลงลึก ทั้งตัวแปรภายในและภายนอกโรงเรียน เพศ ระดับเกรดเฉลี่ย ระดับชั้น พื้นฐานทางครอบครัว ขนาด ที่ตั้งของโรงเรียน ค่านิยมนักเรียนไทย ค่านิยมครูไทย ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน ครูและผู้ปกครอง สื่อกับบุคลิกภาพเด็กไทยการใช้ข้อสอบลักษณะต่างๆ การวัดและประเมินผลที่หลากหลายในการลดและป้องกันพฤติกรรมทุจริตในการเรียน และเทคนิคการสื่อสารของครูและนักเรียน เป็นต้น เพื่อนำผลมาแก้ไขการทุจริตในห้องเรียนได้ตรงปัญหาของแต่ละสถานศึกษามากขึ้น และควรมีการเผยแพร่ผลการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2525). โครงการทดลองหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนจริยธรรม. รายงานการวิจัยทางการศึกษาอันดับที่ 36/2525. กรุงเทพฯ ฯ : ธนประดิษฐ์การพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พุทธศักราช 2543. (เอกสารอัดสำเนา).
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2546). การทดลองใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดควบคุมพฤติกรรมการศึกษาของนักศึกษา. [ข้อมูลออนไลน์] แหล่งที่มา <http://library.kmlub.ac.th/article/atc40/atc00191.html>.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2542). การบริหารงานกิจการนักศึกษา เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ : ประสานมิตร.
- จิตรอารี เนตรหิน. (2513). การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสม. ภาควิชา 11 ปีการศึกษา 2513 ปรินูณานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย (กศ.ม.) วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. (เอกสารอัดสำเนา).
- จิราพร พิชัยพรหม. (2542). ผลการนิเทศเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม. ม.ป.ท.
- ชาติชาย พัทธกันธนาคม. (2544). จิตวิทยาการเรียนการสอน. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2526). ควบกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, 4 หน้า 28 – 32.
- ประเสริฐ แ้วนจันทร์. (2546). การประเมินโครงการวินัยนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอต้นทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปานทิพย์ ธนะศรี. (2539). ค่านิยมและพฤติกรรมในการใช้จิตูจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- เจนสมุทร แสงพันธ์. (2548, มกราคม – มิถุนายน). การใช้คำถามปลายเปิดในการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์สาร, 32(1), 83-93
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (เอกสารอัดสำเนา).
- พจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542. (2546). กรุงเทพฯ ฯ : นามิบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด.
- พจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542. (2546). [ข้อมูลออนไลน์] แหล่งที่มา <http://rirs3.royin.go.th/ridictionary>.
- พยุศักดิ์ จักรสุรินทร์. (2540). จิตพิสัย : มิติสำคัญของการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2539). วินัย : เรื่องที่ใหญ่กว่าที่คิด. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ไพฑูรย์ การเพียร. (2544). บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาอำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาลินี จุฑารพ. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทอักษราพิพัฒน์ จำกัด.
- โยธิน แสงวดี และคณะ. (2531). ปฏิบัติการเหนือตำรา : การวิจัยทางสังคม. กรุงเทพฯ ฯ : โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม.
- รัชนิกร ทองสุคดี. (2545, กรกฎาคม – ธันวาคม). การเขียนสะท้อนคิด : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. วารสารศึกษาศาสตร์สาร, 29(2), 45-51.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลือชัย ศรีเงินวง. (2546). การสนทนากลุ่ม. [ข้อมูลออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.anamai.moph.go.th/stst5>.
- วัชร ฐวรธรรม. (2541). จิตวิทยามนุษย์นิยมกับการพัฒนาวินัยและประชาธิปไตยในคำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- วินัยทิwa อินทรา. (2546). การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส. การค้นคว้าแบบอิสระ ศีลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2544). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- สมพร สุทัศนีย์. (2541). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). คู่มือการประกันความปลอดภัยของนักเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท ชูวีเนียร์ (ประเทศไทย) จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2525). คู่มือคำนิยม. กรุงเทพฯ ฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การศึกษาวิเคราะห์ ภาพรวมจรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). การศึกษาวิเคราะห์ รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาบัณฑิตอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2543). แรงงูใจ. ในจิราภา เต็งไตรงรัตน์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป หน้า 225 – 251. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุคใจ บุญอารีย์. (แปล). การฝึกเหตุผลเชิงจริยธรรม: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2542). สรุปประเด็นการบรรยาย เรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่องานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สุรเชษฐ์ คำสุวัตร. (2546). แนวทางแก้ปัญหาการขาดวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปันจ้อยกิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศีลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

- สุรางค์ จันทวานิช. (2523). สรุปผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะนิสัย พฤติกรรมและค่านิยมของคนไทยที่ได้มีผู้วิจัยไว้แต่เดิม. เอกสารหมายเลข 2 ในรายงานการสัมมนาเรื่องระบบค่านิยมไทยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ไสว มาลาทอง. (2542). คู่มือการศึกษาวิจัยธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- อานันท์ ปัญหารุณ. (2543). สังคมโปร่งใสไร้ทุจริต. คำกล่าวเปิดการสัมมนาวิชาการประจำปี 2543 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน ชลบุรี วันที่ 18 พฤศจิกายน 2543.
- ฮ.นิกฮูกี้. (นามแฝง). (2547). เปิดโปงกลโกงข้อสอบ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า 2000.
- Anderman, E.M., Griesinger, T., and Westerfield, G. (1998, March). Motivation and cheating during early adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 60, 84-93.
- Atkinson, J. W. (1964). *An introduction to motivation*. Princeton, New Jersey: Van Nostrand.
- Atkinson, J. W. and Raynor, J. O. (1974). *Motivation and achievement*. Washington: Winston.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. New York: General learning Press.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Bandura, A. and Walters, R. (1963). *Social learning and personality development*. New York: Holt, Rinehart, and Winston.
- Bruggeman, E. L. and Hart, K. L. (1996, July/August). Cheating, lying, and moral reasoning by religious and secular high school students. *The Journal of Educational Research*, 89(6), 340-344.
- Burns, S. R., Davis, S.F., and Hoshino, J. (1998, December). Academic dishonesty: A delineation of cross-cultural patterns. *College Student Journal*, 32(4), 590-596.
- Bushwetter, K. (1999, November). Student cheating: A morality moratorium? *The Educational Digest*, 65(3) 4-11.
- Cole, S. and McCabe, D. L. (1996, Spring). Issues in academic integrity. *New Directions for Student Services*, 73, 67-77.
- Darwin, C. (1859). *On the origin of species*. London: John Murray.
- Evan, E.D. and Craig, D. (1990, July). Adolescent cognition for academic cheating as a function of grade level and achievement status. *Journural of Adolescent Research*, 5, 325-345.

- Freud, S. (1920). **The psychogenesis of a case of homosexuality in the woman.**
- Gehring, D. and Pavela, G. (1994). **Issues and perspectives on academic integrity.**
 Paper Presented at national Association of Student Personnel Administrators,
 Washington, DC.
- Gomez, D. S. (2001, December). Putting the shame back in student cheating. **The Educational Digest**, 67(4), 15-21.
- Goodwin, W. L. and Klausmier, H. L. (1995). **An introduction to educational psychology.**
 New York: Harper and Row, Publishers.
- Hanson, A. C. (1990). Academic dishonesty: The impact of student and institutional characteristics on cheating behavior. **Dissertation Abstracts International**, 51-01A.
- Holm, T. T. (2001). I told them not to cheat, what more can I do? Communication strategies to reduce cheating in the public speaking classroom. **Dissertation Abstracts International**, 62-03A.
- Jefferys, M. (1962). **Personal values in the modern world.** Harmondworth: Penguin Books.
- Kerkvliet, J. and Sigmund, C. L. (1999, Fall). Can we control cheating in the classroom?
The Journal of Economic Education, 30(4), 331-343.
- Kilpatrick, W. H. (1954). **Philosophy of education.** New York: McMillan.
- Kohlberg, L. (1976). **Moral development and behavior: Theory, research, and social issues.**
 New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Kohlberg, L. (1984). **The psychology of moral development.** San Francisco: W. H. Freeman.
- Littlefair, T. D. (2001). An exploratory study of a potential honor system for high school advanced placement and honors English classes. **Dissertation Abstracts International**, 62-02A.
- Magnus, J. R., Polterovich, V. M., and Danilov, D. L. (2002, Spring). Tolerance of cheating:
 An analysis across countries. **The Journal of Economic Education**, 33(2), 125-135.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. **Psychological Review**, 50, 370-396.
- McCabe, D. L. (1999, Winter). Academic dishonesty among high school students.
Adolescence, 34(136), 681-687.
- McCabe, D. L. and Pavela, G. (2000, September/October). Some good news about academic integrity. **Change**, 33(5), 32-38.

- McCabe, D. L. and Trevino, L. K. (2002, January/February). Honesty and honor codes. *Academe*, 88(1), 37-41.
- McClelland, D. C. (1985). **Human motivation**. New York: Cambridge University Press.
- McDougall, W. (1908). **The introduction to social psychology**. London: Methuen.
- Miller, N. and Dollard, J. (1941). **Social learning and imitation**. New Haven, New Jersey: Yale University Press.
- Murdock, T.B., Hale, N., and Weber, M.J. (1998). **Predictors of cheating among early adolescents : and social motivations**. Unpublished manuscript.
- Murdock, T.B. (1999, October). Discouraging cheating in your classroom. *Mathematics Teacher*, 92(7), 587-591.
- Newstead, S. E., Franklyn-Stokes, A., and Armstead, P. (1996). Individual differences in student cheating. *Journal of Educational Psychology*, 88, 229-241.
- Nuss, E. M. (1988). Academic integrity: Comparing faculty and student attitudes. *Improving College and University Teaching*, 32, 140-144.
- Parsons, T. (1961). An outline of the social system. In Talcott Parsons and others (Eds.). *Theory of Society*, pp. 345- 448. New York: Free press.
- Pincus, H. S. and Schmelkin, L. P. (2003, March/April). Faculty perceptions of academic dishonesty: A multicultural scaling analysis. *The Journal of Higher Education (Columbus, Ohio)*, 74(2), 196-209.
- Rogers, C. R. (1954). **Psychology and personality change**. Chicago: University Press.
- Rogers, C. R. (1976). **On Becoming a Person**. Boston, MA: Houghton, Mifflin.
- Rotter, J. B. (1954). **Social learning and clinical psychology**. Princeton, New Jersey: Van Nostrand.
- Schab, F. (1991, Winter). Schooling without learning: Thirty years of cheating in high school. *Adolescence*, 26, 839-847.
- Schnepel, K. C. (1991). An investigation of teachers' views of test preparation activities. *Dissertation Abstracts International*, 52-12A.
- Scott, K. (2001). Academic dishonesty: The impact of honor codes on cheating as perceived by student leaders in selected Texas universities. *Dissertation Abstracts International*, 62-04A.

- Steinberg, L. (1996). **Beyond the classroom : Why school reform has failed and what parents need to do.** New York : Simon Schuster.
- Taylor, L. and Pogrebin, M. (2002, Winter). Advanced placement-advanced pressures: Academic dishonesty among elite high school students. **Educational Studies (American Educational Studies Association)**, 33(4), 403-421.
- Thorpe, M. F. Pittenger, D. J., and Reed, R. D. (1999, Spring). Cheating the researcher: A study of the relation between personality measures and self-reported cheating. **College Student Journal**, 33(1), 49-59.
- Transparency International. (2004). **Transparency International Corruption Perception Index.** [Online]. Available: [http://www.icgg.org/downloads/ CPI_2004.xls](http://www.icgg.org/downloads/CPI_2004.xls) [2005, August 23].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผศ. ประสาน ตั้งสิกบุตร	สาขาวิชาสังคมศึกษา
ผศ.ดร. นิธิดา อคติภทรนันท์	สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
อาจารย์ชาญชัย แสงธรรม	สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
รศ. สมร เจนจิระ	สาขาวิชาภาษาไทย
ผศ. วินัย โสมดี	สาขาวิชาศิลปศึกษา
รศ.ดร. กิตติพร ปัญญาบุญไญผล	สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา
ผศ.ดร. วีระพงษ์ แสง-ชูโต	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
รศ. ประหยัด สายวิเชียร	สาขาคหกรรมศาสตร์
รศ.ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ	สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ผศ. เบญจา โตตรโยม	สาขาวิชาคณิตศาสตร์

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(สำหรับนักเรียน)

เรื่อง

สถานการณ์การทุจริตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 17 ข้อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และทัศนะเกี่ยวกับการทุจริตในการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ คำตอบทุกคำตอบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมการสนทนากลุ่ม จึงขอให้ตอบคำถามตามความจริงโดยไม่ต้องระแวงหรือผู้ตอบ

- หมายเหตุ
1. การทุจริตในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบและทำการบ้านของนักเรียน
 2. ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบและการทำการบ้าน หมายถึง การที่นักเรียนไม่ได้ทำข้อสอบหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง หากแต่เป็นการคัดลอกจากต้นฉบับของผู้อื่นโดยมิชอบ ว่าจ้าง จัดซื้อ ใ้ผู้อื่นทำให้ ทั้งรวมทั้งวิธีทุจริตเพื่อเอาตัวรอดและเอาความดีใส่ตน

คำชี้แจง จงตอบคำถามโดยการ และเขียนคำตอบตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเห็นเพื่อนนักเรียนทำสิ่งต่อไปนี้หรือไม่บ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แก้ว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน
- ☐ แก้ว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน
- ☐ ทุจริตในการสอบ โดยการจดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ (จดลงในเศษกระดาษ บนวัตถุตามเนื้อตัว หรือ pager หรือด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน)
- ☐ ไม่เข้าเรียนและให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน
- ☐ ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว
- ☐ ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง
- ☐ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง
- ☐ ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก
- ☐ ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ
- ☐ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะสอบ
- ☐ คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง
- ☐ ใ้หวานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้
- ☐ ทุจริตในการสอบโดยการให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทาง pager มือถือ หรืออื่น ๆ ที่วิธีการคล้ายกัน
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ แกล้งเพื่อนทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า
- ☐ ไม่เคยเห็น
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

(1).....

(2).....

ถ้าไม่เคยเห็น ให้ข้ามไปข้อ 5

2. จากการกระทำในข้อ 1 ผลที่เพื่อนได้รับจากทางโรงเรียนมีอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือน
- ☐ ครูตักเตือน
- ☐ ถูกตี
- ☐ ถูกทำทัณฑ์บน
- ☐ ดิฉัน ร และทำงานเพิ่มมากขึ้น
- ☐ รายงานให้ผู้บริหารทราบ
- ☐ สอบตก
- ☐ ประจานหน้าห้อง
- ☐ ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ
- ☐ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. จากการกระทำในข้อ 1 ผลที่เพื่อนได้รับจากเพื่อนร่วมชั้นมีอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ถูกกีดกันมิให้เข้ากลุ่ม
- ☐ ถูกตำหนิทั้งต่อหน้าและนินทาหลัง
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านคิดว่าผลที่เพื่อนได้รับจากการกระทำในข้อ2 และ ข้อ3 เหมาะสมหรือไม่

- ☐ เหมาะสม

เพราะ.....

- ☐ ไม่เหมาะสม

เพราะ.....

5. ท่านเคยทำสิ่งต่อไปนี้ อะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แก้ว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน
- ☐ แก้ว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน
- ☐ ททุจริตในการสอบ โดยการจดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ (จดลงในเศษกระดาษ บนวัตถุตามเนื้อตัว หรือ pager หรือด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน)
- ☐ ไม่เข้าเรียนและให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน

- ☐ ได้โจทย์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว
- ☐ ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง
- ☐ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง
- ☐ ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก
- ☐ ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง
- ☐ ให้อ่านหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้
- ☐ ททุจริตในการสอบโดยการให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทาง pager มือถือ หรืออื่น ๆ ที่วิธีการคล้ายกัน
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ แกล้งเพื่อนทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า
- ☐ ไม่เคยทำ
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

(1).....

(2).....

ถ้าท่านไม่เคยทำ ให้ข้ามไปข้อ 10

6. จากการกระทำในข้อ 5 ผลที่ท่านได้รับจากทางโรงเรียนมีอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือน
- ☐ ครูผู้สอนตัดคะแนน
- ☐ ถูกตี
- ☐ ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ
- ☐ ถูกทำทัณฑ์บน
- ☐ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย
- ☐ ดิฉัน และทำงานเพิ่มมากขึ้น
- ☐ สอบตก
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. จากการกระทำในข้อ 5 ผลที่เพื่อนได้รับจากเพื่อนร่วมชั้นมีอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ถูกกีดกันมิให้เข้ากลุ่ม
- ☐ ถูกตำหนิทั้งต่อหน้าและนินทาลับหลัง
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านคิดว่าผลที่ท่านได้รับจากการกระทำในข้อ 6 และข้อ 7 เหมาะสมหรือไม่

- ☐ เหมาะสม

เพราะ.....

- ☐ ไม่เหมาะสม

เพราะ.....

9. ท่านคิดว่าท่านจะยังคงทำพฤติกรรมใดต่อไปนี้ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แก้ว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน
- ☐ แก้ว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน
- ☐ ทุจริตในการสอบ โดยการจดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ (จดลงในเศษกระดาษ บนวัตถุตามเนื้อตัว หรือ pager หรือด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน)
- ☐ ไม่เข้าเรียนและให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน
- ☐ ได้โจทท์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว
- ☐ ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง
- ☐ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง
- ☐ ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก
- ☐ ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง
- ☐ ใ้หวานหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้
- ☐ ทุจริตในการสอบโดยการให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทาง pager มือถือ หรืออื่น ๆ ที่วิธีการคล้ายกัน
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย

- ☐ ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ แก้งเพื่อนทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า
- ☐ ไม่ทำอีกแล้ว
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

(1).....

(2).....

10. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อพฤติกรรมต่อไปนี้

- การโกหกเป็นวิธีการเอาตัวรอดอย่างหนึ่ง

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบเป็นเรื่องที่น่าอาย

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- ท่านจะรู้สึกแย้มเมื่อเพื่อนเอาการบ้านของท่านไปลอกโดยที่ไม่บอกให้ทราบ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การลอกการบ้านของเพื่อนโดยที่เพื่อนอนุญาตแล้วถือว่าไม่ผิด

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การกินแรงเพื่อนมักพบได้บ่อยในการทำงานกลุ่ม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การคัดลอกความคิดหรือข้อความของผู้อื่นถือเป็นเรื่องปกติและกระทำได้ง่าย

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- ท่านจะรู้สึกแย่ๆ เมื่อถูกต่อว่าเกี่ยวกับการลอกการบ้านและทุจริตในการสอบ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- บางวิชาไม่อ่านหนังสือเพราะสามารถทุจริตในการสอบได้

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การให้เพื่อนลอกการบ้าน/ข้อสอบเป็นการแสดงน้ำใจ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบเป็นสิ่งที่กระทำได้ง่าย

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- ท่านจะรู้สึกอายเมื่อมีคนอื่นรู้ว่าท่านทุจริตในการสอบ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบทำให้เราขาดการพัฒนาทางความคิด

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- คนที่ไม่โกหกเป็นคนที่น่าชื่นชม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบทำให้ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- คนที่ไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านหรือข้อสอบเป็นคนที่น่ารังเกียจ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบท่านจะทำก็ต่อเมื่อจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การช่วยเหลืองานกลุ่มมากเท่าใดจะทำให้เราพัฒนาตนเองมากขึ้นเท่านั้น

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

11. ท่านคิดว่าวิชาใดทุจริตในการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ได้ยากที่สุด (3 วิชา)

☐ สังคมศึกษา

เพราะ.....

☐ คณิตศาสตร์

เพราะ.....

☐ วิทยาศาสตร์

เพราะ.....

☐ ภาษาไทย

เพราะ.....

☐ ภาษาอังกฤษ

เพราะ.....

☐ สุขศึกษา

เพราะ.....

☐ พลานามัย

เพราะ.....

☐ การงานอาชีพ

เพราะ.....

☐ ศิลปะและดนตรี

เพราะ.....

12. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนทุจริตในการเรียนมีอะไรบ้าง

จากตัวนักเรียน

1.....

2.....

3.....

จากตัวครู

1.....

2.....

3.....

จากสังคมสิ่งแวดล้อม

1.....

2.....

3.....

13. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย

14. เกรดเฉลี่ยเทอมที่ผ่านมา.....

15. อาชีพบิดา

☐ รับราชการ

☐ ค้าขาย

☐ รับจ้าง

☐ ทำงานอิสระ

☐ ทำงานกับรัฐวิสาหกิจ

☐ ไม่ได้ทำงาน

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. อาชีพมารดา

☐ รับราชการ

☐ ค้าขาย

☐ รับจ้าง

☐ ทำงานอิสระ

☐ ทำงานกับรัฐวิสาหกิจ

☐ ไม่ได้ทำงาน

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

17. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาหรือไม่ ☐ อยู่ ☐ ไม่อยู่

หากไม่อยู่กับบิดาและมารดา ท่านอยู่กับ

ขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(สำหรับครูผู้สอน)

เรื่อง

องค์ประกอบทางลักษณะส่วนบุคคลและสถานการณ์ในการทุจริตของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 9 ข้อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตรวจสอบสถานการณ์และ
 ทักษะเกี่ยวกับการทุจริตในการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง
 เชียงใหม่ คำตอบ

ทุกคำตอบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมการสนทนากลุ่ม จึงขอให้ตอบคำถามตามความจริง
 โดยไม่ต้องระบุนามผู้ตอบ

- หมายเหตุ
1. การทุจริตในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบและ
 ทำการบ้านของนักเรียน
 2. ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบและการทำการบ้าน หมายถึง การที่นักเรียนไม่ได้
 ทำข้อสอบหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง หากแต่เป็นการคัดลอกจากต้นฉบับ
 ของผู้อื่นโดยมิชอบ ว่าจ้าง จัดซื้อ ใ้หาว่านให้ผู้อื่นทำให้ ทั้งรวมทั้งทุจริตเพื่อเอา
 ตัวรอดและเอาความดีใส่ตน

คำชี้แจง จงตอบคำถามโดยการ และเขียนคำตอบตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเห็นนักเรียนทำสิ่งต่อไปนี้ในวิชาที่ท่านสอนอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แก้ว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน
- ☐ แก้ว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน
- ☐ ทุจริตในการสอบ โดยการจดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ (จดลงในเศษกระดาษ บนวัตถุตามเนื้อตัว หรือ pager หรือด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน)
- ☐ ไม่เข้าเรียนและให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน
- ☐ ได้โจทษ์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว
- ☐ ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง
- ☐ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง
- ☐ ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนให้ลอก
- ☐ ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ ถามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง
- ☐ โห่ว้าวหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้
- ☐ ทุจริตในการสอบโดยการให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทาง pager มือถือ หรืออื่น ๆ ที่วิธีการคล้ายกัน
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยแต่ต้องการใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ แกล้งเพื่อนทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า
- ☐ ไม่เคยเห็น
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

(1).....

(2).....

2. จากการกระทำในข้อ 1 ในฐานะครูผู้สอนท่านได้ทำอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ว่ากล่าวตักเตือน
- ☐ ตัดคะแนน
- ☐ ตี/ทำโทษนักเรียนที่ทุจริต
- ☐ ทำทัณฑ์บน
- ☐ ให้ทางโรงเรียนมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ
- ☐ ไม่ทำอะไร
- ☐ ดิฉัน และทำงานเพิ่มมากขึ้น
- ☐ ปรับให้สอบตก
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านคิดว่าผลที่นักเรียนได้รับจากการกระทำในข้อ 2 เหมาะสมหรือไม่

- ☐ เหมาะสม

เพราะ.....

- ☐ ไม่เหมาะสม

เพราะ.....

4. ท่านคิดว่านักเรียนยังคงทำพฤติกรรมใดต่อไปนี้นหลังจากนักเรียนได้รับผลตามข้อ 2 (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แก้ว/โกหกเมื่อไม่ได้ทำการบ้าน
- ☐ แก้ว/โกหก เมื่อมาโรงเรียนสายหรือขาดเรียน
- ☐ ทุจริตในการสอบ โดยการจดคำตอบเข้าไปในห้องสอบ (จดลงในเศษกระดาษ บนวัตถุตามเนื้อตัว หรือ pager หรือด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน)
- ☐ ไม่เข้าเรียนและให้เพื่อนเซ็นชื่อแทน
- ☐ ได้โจทก์ข้อสอบจากเพื่อนห้องอื่น ๆ ที่สอบไปแล้ว
- ☐ ได้คำตอบจากเพื่อนที่สอบเสร็จแล้วที่ยืนอยู่นอกห้อง
- ☐ ขโมยรายงานเพื่อนแล้วลบชื่อเพื่อน เพื่อใส่ชื่อของตนเองเอาไปส่ง
- ☐ ขโมยสมุดจดของเพื่อนไปอ่านก่อนสอบ
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อว่าทำงานด้วย
- ☐ ลอกการบ้านเพื่อนโดยเพื่อนไม่รู้

- ☐ ลอกการบ้านเพื่อน โดยเพื่อนให้ลอก
- ☐ ลอกคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ ถ้ามคำตอบจากเพื่อนในขณะที่สอบ
- ☐ คัดลอกงาน/โครงการ จากผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง
- ☐ ให้อ่านหรือว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานให้
- ☐ ทุจริตในการสอบโดยการให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมาทาง pager มือถือ หรืออื่น ๆ ที่วิธีการคล้ายกัน
- ☐ ไม่ทำงานกลุ่มแต่ต้องการให้เพื่อนใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ ทำงานกลุ่มบ้างเล็กน้อยและต้องการใส่ชื่อทำงานด้วย
- ☐ แกล้งเพื่อนทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เพื่อนได้คะแนนสอบหรือผลงานที่ดีกว่า
- ☐ ไม่เคยเห็น
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

(1).....

(2).....

5. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อพฤติกรรมต่อไปนี้

- การโกหก ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การทุจริตในการสอบ ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การลอกการบ้านหรืองานทั้งที่เพื่อนไม่รู้ ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การลอกการบ้านหรืองานโดยที่เพื่อนให้ลอก ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การกินแรงเพื่อน (ในกรณีทำงานกลุ่ม) ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

- การคัดลอกความคิดและ/หรือข้อความของผู้อื่น โดยไม่อ้างอิง ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

เพราะคิดว่า.....

6. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนทุจริตในการเรียนมีอะไรบ้าง

จากตัวนักเรียน

1.....

2.....

3.....

จากตัวครู

1.....

2.....

3.....

จากสังคมสิ่งแวดล้อม

1.....

2.....

3.....

อื่น ๆ

1.....

2.....

3.....

7. วิธีป้องกันการทุจริตในการเรียนของนักเรียนที่ท่านได้ทำแล้วมีอะไรบ้าง

(หากท่านยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ กรุณาข้ามไปทำข้อ 10)

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

8. ท่านรับผิดชอบการสอนในหมวดวิชาใด

- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ ภาษาไทย
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ สุขศึกษา
- ☐ พลานามัย
- ☐ การงานอาชีพ
- ☐ ศิลปะและดนตรี

9. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย

ขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ง

รายชื่อตัวแทนนักเรียนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน

1. ค.ช.ณัฐกานต์	บุญมาลา	ม.1/2
2. ค.ช. วสันต์	คริส ปิเตอร์สัน	ม.1/1
3. ค.ญ.พิมพัชดา	สมศักดิ์	ม.2/3
4. ค.ญ.มาศจรัส	เทศน์ดี	ม.2/3
5. ค.ช.สาราวุฒิ	เรือนอินทร์	ม.3/1
6. ค.ช.ภาณุวัฒน์	ประชากุล	ม.3/1
7. นายสรัญญ	สุวรรณนวล	ม.4/3
8. นายฐานันดร	อิทธิพันธ์กุล	ม.4/3
9. นายชญาดา	ไพโรจน์	ม.5/4
10. นายเขาวินัย	ไพโรจน์	ม.5/4
11. นางสาวรุ่งทิพย์	อินทจักร์	ม.6/3
12. นางสาวกัทรา	โชคชัยผาสุข	ม.6/3

รายชื่อตัวแทนอาจารย์แต่ละสาระที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 ท่าน

1. อาจารย์ปพิชญา พรหมกันธา	สาระภาษาไทย
2. อาจารย์ปิยะทิพย์ บุญหนัก	สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. อาจารย์พิชญ์วิทย์ ธิดา	สาระคณิตศาสตร์
4. อาจารย์พริ้มเพรา กันทะสุข	สาระภาษาอังกฤษ
5. อาจารย์นันทพร ทิพย์ชนะ	สาระวิทยาศาสตร์
6. อาจารย์กฤษณะ อาคน	สาระสารสนเทศ
7. อาจารย์จิรายุ อากาศทิพย์	สาระศิลปะ
8. อาจารย์เกษกรินทร์ อากาศทิพย์	สาระการงาน

ภาคผนวก จ

คำถามในการสนทนากลุ่มของนักเรียนและครู

คำถามนักเรียน

1. เมื่อพูดถึงคำว่า "ทุจริต" นักเรียนรู้สึกอย่างไร
2. นักเรียนคิดอย่างไรกับการทุจริตในการเรียน
3. นักเรียนคิดว่าผู้ที่มีส่วนมากที่สุดที่ทำให้เกิดการทุจริตในการเรียน เพราะเหตุใด
4. นักเรียนเคยคุยกับเพื่อนถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
5. นักเรียนเคยคุยกับคุณครูถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
6. นักเรียนเคยคุยกับผู้ปกครองถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
7. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่หากเราจะมีแนวทางลดปัญหาการทุจริตในการเรียน เพราะเหตุใด
8. นักเรียนคิดว่าตนเองจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
9. นักเรียนคิดว่าเพื่อนๆ จะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
10. นักเรียนคิดว่าคุณครูจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
11. นักเรียนคิดว่าผู้บริหารโรงเรียนจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
12. นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
13. นักเรียนอยากให้ใครนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในห้องเรียน เพราะเหตุใด
14. ให้นักเรียนลองเสนอแนวทางการลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียนมา 2-3 ข้อ

คำถามครู

1. เมื่อพูดถึงคำว่า "ทุจริต" ท่านรู้สึกอย่างไร
2. ท่านคิดอย่างไรกับการทุจริตในการเรียนของนักเรียน
3. ท่านคิดว่าผู้ที่มีส่วนมากที่สุดที่ทำให้เกิดการทุจริตในการเรียน เพราะเหตุใด
4. ท่านเคยคุยกับนักเรียนถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
5. ท่านเคยคุยกับอาจารย์ด้วยกันถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
6. ท่านเคยคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนถึงปัญหาการทุจริตในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากเราจะมีแนวทางลดปัญหาการทุจริตในการเรียน เพราะเหตุใด
8. ท่านคิดว่าตนเองจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
9. ท่านเคยทำอะไรมาแล้วบ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
10. ท่านคิดว่านักเรียนจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
11. ท่านคิดว่าผู้บริหารโรงเรียนจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
12. ท่านคิดว่าผู้ปกครองของนักเรียนจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน
13. ท่านอยากให้ใครนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในห้องเรียน เพราะเหตุใด
14. ให้ท่านลองเสนอแนวทางการลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียนมา 2-3 ข้อ
15. หากให้ท่านนึกถึงโครงการลดปัญหาการทุจริตในห้องเรียน ท่านจะนึกถึงโครงการลักษณะไหน อย่างไร

ภาคผนวก ฉ

สรุปการสนทนากลุ่มนักเรียน

สนทนากลุ่ม เรื่อง สถานการณ์การทุจริตของนักเรียน
 โดยตัวแทนนักเรียนทุกระดับชั้นของโรงเรียนวชิรวิทย์ จำนวน 12 คน
 พุธที่ 31 กรกฎาคม 2546 เวลา 14.30-15.30 น. ณ โรงเรียนวชิรวิทย์

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

13. ค.ช.ณัฐกานต์	บุญมาลา	ม.1/2
14. ค.ช. ปริญญา	สามารถ	ม.1/1
15. ค.ญ.พิชญา	พรหมจิตมาตย์	ม.2/3
16. ค.ญ.กัตติกาวัลย์	มิตรวงษา	ม.2/3
17. นายศราวุฒิ	เรือนอินทร์	ม.3/1
18. นายภาณุวัฒน์	ประชากุล	ม.3/1
19. นายสรัญญ	สุวรรณนวล	ม.4/3
20. นายธนัญญ์	กิตติสิทธิ์	ม.4/3
21. นางสาวชญาดา	ไพโรจน์	ม.5/4
22. นางสาวรัตนภรณ์	อำไพพันธ์	ม.5/4
23. นางสาวรุ่งทิพย์	อินทจักร์	ม.6/3
24. นางสาวภัทรา	โชคชัยผาสุข	ม.6/3

เริ่มสนทนา 14.30 น.

คำว่า “ทุจริต” คิดถึงอะไร

การโกง การทำผิด การลอกข้อสอบ คนไทยชอบอะไรที่ง่าย ๆ ความรวดเร็ว ได้มาง่าย

คำว่า “การทุจริตในห้องเรียน”

ความไม่รู้ อยากออกห้องสอบเร็ว ๆ จะได้คุยกับเพื่อน เวลาในการทำข้อสอบมีน้อย ถ้าอ่านหนังสือก็น่าจะผ่าน มีตัวเลือกหลายข้อ ไร้ใจเพื่อนมากกว่า รู้สึกมั่นใจมากกว่าใช้เพื่อน เป็นคนตรวจสอบ ต้องการความซัวร์ มากกว่า อยากได้คะแนนมาก ๆ

ขยายประเด็นจากเรื่องสอบเป็นการบ้าน

- รายงานทำไม่ทัน
- บางเนื้อหาอาจเปิดได้
- คนเก่งก็ลอก คนเก่งบางครั้งก็จะมีเวลา

การลอกง่ายมักเกิดกับข้อสอบที่มี Choice ถ้าในการเขียนอธิบาย

ส่ง SMS เดินถือป้ายผ่านหน้าห้อง

การลอกข้อสอบ การทำงานกลุ่ม การกินแรง เชื่อว่าการทุจริตเกิดขึ้นในทุกโรงเรียนใหม่
เชื่อว่าการทุจริตเกิดขึ้นในทุกโรงเรียน

การทุจริตในระดับของนักเรียนถือว่าเป็นปัญหาหรือไม่

- จะมีการพัฒนารูปแบบเรื่อย ๆ
- ถึงแม้ว่าคนเก่งอยู่ด้วยกัน ก็จะมีการลอกอยู่
- เป็นปัญหาที่มีจริง เป็นปัญหาในระดับหนึ่งและสามารถเชื่อมโยงต่อไปถึงการทุจริตในระดับที่ใหญ่ขึ้น

คิดโครงการที่จะทำให้ทุจริตหายไป มองเฉพาะสถานการณ์ในโรงเรียน มองในระดับตัวเราเอง ตัวครู ตัวผู้บริหาร

- สอบแบบปฏิบัติ กระบวนการสอบใช้การพูด สอบปากเปล่า
- จัดสิ่งแวดล้อมใหม่ ทำโต๊ะให้ห่าง ๆ
- ทำข้อสอบเป็นหลาย ๆ ชุด แล้วนั่งสลับ
- สร้างให้นักเรียนรู้จักคิด มีวิธีคิดของตนเองและสอนพุทธศาสนา ทำให้ได้ดีขึ้น
- ครูน่าจะมีแรงจูงใจในการสอน นักเรียนจะตั้งใจเรียนมากขึ้น

- ต้องออกข้อสอบในหลาย ๆ ลักษณะ ใช้ข้อสอบลักษณะประยุกต์ใช้ เพื่อจะได้สนองตอบคนหลายๆประเภท

ในทางสังคมมีปัจจัยอะไรบ้าง

- อาจารย์สอนไม่เข้าใจ แล้วให้เราไปนั่งอ่านเอง
 - รีบไปเล่นเกม ทำให้ต้องรีบทำข้อสอบ เพื่อจะได้ไปเล่นเกม ร้านเกมแวดล้อมอยู่รอบ ๆ โรงเรียน
 - สอนแบบนี้ต้องออกแบบนี้ เป๊ะ บางทีออกยากเกินกว่าที่เรียน สอบให้อยู่ในกรอบ เคยเอาเรื่องการท่องจำไปพูดกับเพื่อนบ้างไหม
- คุยว่าได้ลอกของใครมาบ้าง วิธีลอกเป็นอย่างไร

บอกกับครูหรือไม่

- ทำกันจนเป็นวิถีชีวิต
- ถ้าอาจารย์สอนให้เด็ก ๆ ได้คะแนนดี ก็ลอกไปเถอะ แต่ถ้าสอนให้ได้ความรู้ ก็ไม่ควรลอก

กับคุณพ่อคุณแม่เคยพูดบ้างไหม

ในอดีตก็มีวิธีการลอกเหมือนกัน

ในเรื่องของตัวเอง

- ถ้าครูให้เขียนอธิบายก็ไม่ต้องลอก ครูควรสอนตรงประเด็น ไม่ใช่คำกำกวม
- สอบวิชาหนักติดกัน เช่นวิชาท่อง เช่น ฝรั่งเศส ไทย สังคม

เชื่อหรือไม่ว่าการทุจริตในโรงเรียนแก้ไขได้

- เชื่อ แต่มันก็มีอยู่ ทำให้น้อยลงได้แต่หมดไปไม่ได้
- ส่วนใหญ่พวกที่ลอกโคตรเรียน ไม่อยากโคตรเรียน

ถ้าผู้บริหาร นักเรียนมองอย่างไร

- ผู้บริหารไม่ควรวางก้าม ควรมองระบบขององค์กรด้วย
- กดดัน แคร่ร้อน พุดมากหน้าเสารง

- ไม่มีจิตวิญญาณในการอบรมเด็ก เขาไม่ทราบว่าการอบรมเด็กมันดันเป็นอย่างไร ม.ปลายเป็นอย่างไร
- ผู้บริหารต้องปรับแผนใหม่ ควรประชุมครู ว่าเวลาสอนไม่ใช่พูดอย่างเดียว
- สอบข้อสอบให้เหมือนกับที่เรียน ครูควรคุยว่าเมื่อครูให้อะไรกับนักเรียนมากมายแล้ว นักเรียนจะทุจริตไหม
- อยู่ที่ตัวเองไม่ควรกลัวว่าได้น้อยหรือได้มาก ควรได้ด้วยความสามารถของเรา
- ฝ่ายบริหารกับนักเรียนต้องร่วมมือกัน
- ปัจจัยที่ทำให้ไม่อยากเรียน อยากโดดเรียน สภาพโรงเรียน ครูพูดไม่รู้เรื่อง

ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ที่ทำให้เราไม่สนใจเรียน

ถ้าอาจารย์เข้มงวดน้อย ก็ทุจริตมาก แต่มันไม่ได้แก้ที่ต้นเหตุ

ปัจจัยที่จะทำให้เราไม่ทุจริต พึ่งตนเองถ้าเราไม่ใช่คะแนนเป็นตัวได้หรือตก ผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ดูพัฒนาการของเรา ดีกว่าไหม

- การลอกข้อสอบ เป็นการทำลายเพื่อนในที่สุด ในอนาคตต้องพัฒนาตนเองในวันนี้เพื่อให้เห็นในอนาคตข้างหน้า
- ให้สอบน้อยครั้งลง ปลายภาคแค่ครั้งเดียว เปลี่ยนเป็นทำงานตลอด
- การที่ครูจัดและเราจัดเองแบบไหนจะเป็นสิ่งที่มีผลต่อการทุจริตกว่ากัน
- ครูจัดให้ก็ไม่สนุก ไม่สนิทกัน ไม่รู้จะคุยกันอย่างไร อยู่ในห้องเดียวกันไม่เคยคุยกันก็มี
- ถ้าเราร่วมมือกันที่จะแก้ปัญหานี้ ครูน่าจะปล่อยบ้างอย่าค้ำคั้นอะไรมากนัก

อยากให้แก้ไหม อยากให้มีการแก้ไขอย่างไร

- ถ้าปล่อยไว้ก็คงมีปัญหามาก
- เป็นผลมาจากตัวเขาเอง ถ้าต้องการแก้ ก็แก้เป็นบางส่วน ไม่ต้องมานั่งลอกกัน
- ถ้าไปในสังคมที่ใหญ่ขึ้น สังคมก็จะมีมาเรื่อย ๆ แก้ไปก็ยากมากขึ้น ลอกไปแล้วก็ทำอะไรไม่ได้

ปิดการสนทนากลุ่ม 15.30 น.

ภาคผนวก ข

สรุปการสนทนากลุ่มครู

สนทนากลุ่ม เรื่อง สถานการณ์การทุจริตของนักเรียน
โดยอาจารย์ตัวแทนทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ โรงเรียนนวมิรุติวิทยา
พฤหัสบดี ที่ 24 กรกฎาคม 2546 เวลา 12.00 น. -13.00 น. ณ โรงเรียนนวมิรุติวิทยา

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1. อาจารย์ปัทมา	พรหมกันธา	สาระภาษาไทย
2. อาจารย์ปิยะทิพย์	บุญหนัก	สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. อาจารย์พิชญ์วิทย์	ธิดา	สาระคณิตศาสตร์
4. อาจารย์พริ้มเพรา	กันทะสุข	สาระภาษาอังกฤษ
5. อาจารย์นันทพร	ทิพย์ชนะ	สาระวิทยาศาสตร์
6. อาจารย์กฤษณะ	อาดน	สาระสารสนเทศ
7. อาจารย์จิรายุ	อากาศทิพย์	สาระศิลปะ
8. อาจารย์เกษศรีนทร์	อากาศทิพย์	สาระการงาน
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทองสุขดี		
10. นายธนวัฒน์	คำลือ	นักศึกษาปริญญาโท
11. นายชัยณรงค์	จารุพงศ์พัฒนะ	นักศึกษาปริญญาโท
12. นางสาวรุ่งทิวา	ไชยชมภู	นักศึกษาปริญญาโท
13. เจ้าหน้าที่จาก สกว. 2 ท่าน		

เริ่มสนทนา 12.05 น.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทองสุขดี กล่าวเปิดการสนทนากลุ่ม โดยได้แนะนำตนเอง กล่าวถึงความเป็นมาของงานวิจัยอย่างคร่าวๆ การดำเนินงานที่ผ่านมาและวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มครั้งนี้ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกท่านได้แนะนำตนเอง

เปิดประเด็นการสนทนากับนักศึกษาปริญญาโท

ถ้าพูดถึงคำว่า "ทจริต" ท่านรู้สึกอย่างไร และมีความคิดเห็นอย่างไร

เป็นด้านที่ไม่ดี การพยายามหาแนวทางใดแนวทางหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่

ท่านคิดว่าอะไรมีส่วนสำคัญในการทจริตในการเรียนมากที่สุด

- เป็นวิชาหลักส่งผลให้มีการทจริตกันมากเพราะเห็นว่าสำคัญไม่ผ่านแล้วจะส่งผลต่อการจบ
- เด็กที่เรียนอ่อนจะมีการทจริตมากกว่าเด็กที่เรียนเก่ง แต่บางครั้งมันขึ้นอยู่กับตัวเด็กเอง ไม่ว่าจะเก่งหรืออ่อนก็อาจจะทจริตได้เหมือนกัน อยู่ที่จิตสำนึก
- ที่บ้านกดดันเรื่องเกรด เด็กเครียดก็เลยต้องทจริต
- กลัวได้คะแนนน้อยเกิดการแข่งขัน และทำทุกวิถีทางเพื่อคะแนน
- ครูก็มีส่วน เช่น การกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์เป็นคะแนนเด็กจึงต้องทำทุกอย่างเพื่อคะแนน รวมถึงครูคาดหวังในตัวเด็กมากเกินไปสร้างความกดดัน
- เด็กเก่งบางคนได้คะแนนมากแล้วแต่ก็ไม่พอใจในสิ่งที่ตนทำได้
- ค่า GPA เป็นตัวบีบให้มีการทจริต

ในการทำงานกลุ่ม งานเดี่ยว และการบ้าน มีการทจริตบ้างมั๊ย ท่านคิดเห็นอย่างไร

- นักเรียนมีการสร้างเงื่อนไข มีการสร้างข้อตกลงร่วมกันว่าถ้าทำงานให้ฉัน ฉันจะให้ฉันให้
- วิชาคอมพิวเตอร์มีการ Copy ได้ง่าย แต่ก็แก้ไขได้โดยใช้ software ป้องกัน
- คะแนนสมุดก็เป็นตัวกำหนดว่าเด็กต้องส่งงานตามเวลาทำให้เกิดการทจริตได้ง่าย
- มีการลอกงานกันมาส่ง หรือเอางานของคนอื่นมาส่งแทน ครูมีการทำคำหนิที่ผลงาน เพื่อป้องกันการเอางานคนอื่นมาส่ง
- มีการกินแรงเพื่อน ครูจะแจ้งให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มงานว่าหากใครไม่ร่วมมือไม่ต้องใส่ชื่อมา
- มีการจ้างวานให้คนอื่นทำงานแทน เช่นในวิชาศิลปะ ครูควรตรวจสอบและพิจารณาว่าผลงานที่นำมาส่งเหมาะที่จะเป็นฝีมือของนักเรียนหรือไม่ เด็กที่ได้คะแนนดีอาจจะวาดไม่สวยแต่เอาใจใส่ตั้งใจเรียนและความพยายาม
- มีการซื้อของมาส่งโดยบอกว่าเป็นผลงานของตน

ท่านคิดว่าการทุจริตในห้องเรียนและทุจริตระดับชาติ มีความแตกต่างและส่งผลอย่างไรต่อกัน

- มีผลต่ออนาคตแน่นอน ได้คือใบเสาอก
- ขำใจไปที่ละขั้น ไม่รู้รู้สึกว่ามันเป็นสิ่งที่ผิด
- อยู่ระดับนี้ปัจจัยตอนนี้เป็นอย่าง โดขึ้นปัจจัยก็เป็นอีกอย่างแต่เกี่ยวข้องกันแน่นอน และเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ
- เด็กในระดับนี้หากมีพฤติกรรมทุจริตเมื่อโตขึ้นนิสัยก็จะติดตัวเขาไป ไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนอย่างเดียว ผู้ปกครองที่บ้านก็มีส่วนตรงนี้ ที่สำคัญคือตัวเด็กเอง
- แก่ตอนโตคงจะลำบากต้องเริ่มที่ยังเป็นเด็กๆ แบบนี้

ท่านเคยหยิบยกปัญหาการทุจริตในการเรียนมาพูดคุยกับใครบ้าง

- พูดคุยกันกับตัวนักเรียนเอง พยายามชี้ให้เห็นผลของการกระทำ รวมถึงการพูดคุยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต คือ ไม่ให้ใส่ชื่อคนที่ไม่ยอมทำงานลงในงานกลุ่ม หรือแจ้งให้รู้ว่าหากทุจริตแล้วจะได้ผลอย่างไร
- พูดคุยในระดับครูก็มีบ้าง ในเชิงเล่าสู่กันฟังมากกว่าเป็นจริงเป็นจัง
- ไม่กล้าพูดคุยกับผู้บริหาร เนื่องจากเกรงว่าจะถูกเพ่งเล็งว่าสอนไม่ดีจึงมีการทุจริต
- คุยกับผู้ปกครอง แต่ผู้ปกครองบางท่านเห็นว่าเด็กถูกเสมอ และไม่เปิดกว้างยอมรับว่าบางครั้งเด็กก็ผิดและควรว่ากล่าวตักเตือน ลงโทษบ้าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าข้างลูกตนเอง

ในโรงเรียนของท่านเคยกระทำเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างไรได้ผลอย่างไรบ้าง

- งานทุกอย่างเสร็จในคาบเรียนจะได้ไม่มีการลอก
- แทรกซึมผ่านทางการเรียนการสอน เช่น การให้อ่านหนังสือเกี่ยวกับคุณธรรม
- ตั้งกฎว่าหากพบการทุจริตจะให้คะแนนไม่เกินครึ่งไม่ว่าจะทำมาดีแค่ไหน
- ในกรณีงานกลุ่ม หากไม่ทำอย่าใส่ชื่อลงไปในงาน
- ครูจะให้คนที่ไม่ยอมช่วยงานกลุ่มทำงานเดี่ยวส่งด้วยตัวเองเป็นการลงโทษ
- แม้ว่าจะมีการทุจริตแต่บางครั้งก็จำเป็นต้องให้ผ่าน เพราะหาเด็กตกหรือเกรดน้อยผู้บริหารก็จะตั้งคำถามได้
- จะใช้วิธีการอะลุ่มอล่วยเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากโรงเรียนต้องคำนึงถึงหลายๆ เรื่อง

- ให้เด็กทำงานส่งแต่ไม่จบเท่านั้น ยังมีการถามความรู้ที่ได้จากงานที่ทำ หากนักเรียนทำมาเองก็ต้องสามารถตอบคำถามได้
- นำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการสอนเพื่อให้เด็กได้คิดเองและของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน
- เวลาสอบหากมีการทุจริตก็ให้มาสอบที่หลังแบบตัวต่อตัว
- ในห้องมีปัจจัยเอื้อให้ง่ายต่อการทุจริต รวมถึงลักษณะของงานที่สั่งและลักษณะของข้อสอบด้วย

ท่านคิดว่าการทุจริตเป็นปัญหาสำคัญหรือไม่

- ครูเห็นว่ายังมีปัญหาอื่นๆ ที่สำคัญและต้องการการแก้ไขที่เร่งด่วนมากกว่า เช่น ระเบียบวินัยของนักเรียน
- เป็นปัญหาที่มีมานานและไม่สามารถแก้ไขได้ง่ายและในเวลาอันรวดเร็ว เพราะถูกบ่มเพาะนิสัยมาตั้งแต่ที่บ้าน
- เป็นปัญหาที่ไม่ค่อยได้รับการเอาใจใส่มากนักเพราะตัวครูเองก็มีปัญหาส่วนตัวของตัวเองมากไม่มีเวลาเอาใจใส่และอาจจริงอาจจกับการแก้ไขปัญหา
- นักเรียนก็ไม่มีควมสำนึกเพราะไม่มีครูคอยจ้ำจี้จ้ำไช
- ผู้ปกครองก็ไม่เห็นความสำคัญของปัญหา
- ตัวครูเองแม้จะมีการลอกแต่ก็ต้องคอยช่วยเรื่องคะแนน เพราะได้รับความกดดันจากฝ่ายวิชาการของทางโรงเรียน

ท่านอยากทำอะไรในการลดปัญหาการทุจริตในการเรียน

- ให้โจทย์คณิตศาสตร์ไม่เหมือนกัน แต่ยากเพราะเด็กเยอะมาก
- ให้เด็กหาโจทย์มาเอง

ให้ท่านพูดถึงโครงการในการลดการทุจริตในการเรียนมา 1 โครงการ

- โครงการต่างๆ ก็เป็นเพียงการพูดอะไรที่สวยหรู เสียเวลาเสียอะไรโดยไร้เหตุ หากลึกๆ ภายในจิตใจไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงก็ไม่มีค่าอะไร
- โครงการมักจะประเมินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จบแล้วจบไปไม่ได้กลับมาดูในระดับยาว หากจะใช้ โครงการเข้ามาแก้ไขจึงอาจจะทำได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่สามารถแก้ไขถาวรได้

- ลดทุจริตโดยการไม่สั่งการบ้าน งานทุกอย่างต้องเสร็จในชั่วโมง
- สร้างความตระหนักให้นักเรียนเกี่ยวกับการทุจริต และอาจารย์ต้องใจเย็น
- บางท่านไม่เห็นด้วยกับการทำงานเสร็จภายในคาบ เช่น วิชาศิลปะ นักเรียนไม่สามารถวาดได้
- สรุพอายากแก้ไขปัญหาลอกการบ้าน เพราะทุกวิชาประสบปัญหานี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทองสุขดี ปิดการสนทนาโดยได้ขอความกรุณาให้ผู้เข้าร่วมสนทนาเก็บไปคิดไปเป็นการบ้านว่าท่านจะแก้ไขปัญหานการทุจริตอย่างไร

ปิดการสนทนากลุ่ม 13.05 น.